

GAZETA POMORSKA

10 GR.

Nr. 27 AB

Środa-Czwartek, 1-2 lutego 1939

Rok 2

Aleksandrów Kulawski, Brodnica, Bydgoszcz, Chełmno, Chojnice, Gdańsk, Gdynia, Grudziądz, Inowrocław, Kartusy, Kościerzyna, Lipno, Nowe-Miasto, Rypin, Sępólno, Starogard, Swiecie, Szubin, Tczew, Toruń, Tuchola, Wąbrzeźno, Wejherowo, Wyrzysk

Druzgocące zwycięstwo idei zjednoczenia narodowego w wyborach gminnych w powiatach lipnowskim, rypińskim i włocławskim

W ubiegłą sobotę, 28 stycznia rb. odbyły się wybory do rad gminnych na terenie powiatów lipnowskiego, rypińskiego i włocławskiego w województwie pomorskim.

Wybory odbyły się w powiecie rypińskim tylko 6 gmin, w powiecie włocławskim 13 gmin, a w powiecie lipnowskim 29 okręgów wyborczych, znajdujących się na terenie 14 gmin zbiorowych.

Po jednej liście zgłoszono — wobec czego odpada potrzeba głosowania —

w powiecie rypińskim w 1 gminie, w pow. włocławskim w 3 gminach, w powiecie lipnowskim w 3 okręgach wyborczych.

Jedna gmina zbiorowa podzielona była na kilka okręgów wyborczych.

Doszło do głosowania: w powiecie rypińskim w 5 gminach, w pow. włocławskim w 10 gminach, w powiecie lipnowskim w 26 okręgach wyborczych.

Frekwencja wyborcza — w każdym z tych

powiatów w stosunku do ogółu uprawnionych wyborców — wyniosła po 95%.

	przez zgłoszenie jednej listy	przez głosowanie	Razem
w powiecie lipnowskim	13	115	128
" rypińskim	12	72	84
" włocławskim	22	166	188
Ogółem:	47	353	400

Mandaty powyższe przypadły na zwolenników:

	w powiecie lipnowskim	rypińskim	włocławskim	Razem
Obozu Zjedn. Narodowego i Prorząd.	99	77	126	302
Stronnictwa Ludowego	12	4	37	53
Stronnictwa Narodowego	5	3	14	22
Polskiej Partii Socjalistycznej	1	—	1	2
Niemców	11	—	6	17
Innych	—	—	4	4
Ogółem:	128	84	188	400

W pozostałych 8 gminach powiatu rypińskiego rb. Wyniki podamy w jednym z najbliższych numerów.

Kancelarz Hitler o pakcie z Polską

W swoim wielkim przemówieniu na posiedzeniu „Reichstagu“ oświadczył kanclerz Hitler o stosunkach Rzeszy z Polską co następuje:

W tych dniach minęła pięta rocznica zawarcia naszego paktu nieagresji z Polską. Co do wartości tego układu nie ma dziś chyba bodaj wśród wszystkich rzeczywistych przyjaciół pokoju różnicy zapatrywań. Wystarczyłoby tylko postawić sobie pytanie, dokąd zasłaby może Europa, jeżeliby przed pięciu laty nie doszło do tej zaiste zbawiennej umowy. Wielki polski Marszałek i Patriotą wyświadczył przez to swemu narodowi podobnie dużą usługę, jak narodowo-socjalistyczne kierownictwo państwa narodowi Niemiec. Również i w niespokojnych miesiącach ub. roku przyjaźń polsko-niemiecka była jednym z uspokajających objawów europejskiego życia politycznego.

Policja gdańska aresztowała polskiego nauczyciela

Policja gdańska aresztowała nauczyciela polskiego, Tadeusza Preussa, kierownika szkoły Macierzy Szkolnej w Szymonowie, pow. Wielkie Żuławy. Powód aresztowania Preussa, który jest obywatelem polskim jest dotąd niewyjaśniony.

W każdym razie aresztowanie to wywołało wśród ludności polskiej jak najgorsze wrażenie, tym bardziej, że dokonane zostało właśnie w okresie zapisów szkolnych oraz niemal bezpośrednio po zakończeniu sprawy Szulcowej.

Stanisław Marusarz laureatem państwowej Nagrody Sportowej

WARSZAWA. We wtorek odbyło się w Państwowym Urzędzie WF i PW w Warszawie posiedzenie komisji nadawczej Państwowej Nagrody Sportowej. Nagrodę tę stanowił orzełba Klukowskiego „Wieniec zwycięzcy“.

Komisja nadawcza wyróżniła kandydatów: Stanisława Marusarza, Antoniego Koczyńskiego i Stanisława Walasiewiczównę.

Po dyskusji i głosowaniu komisja przyznała nagrodę za rok 1938 Stanisławowi Marusarzowi, motywując swą decyzję następująco:

1) Stanisław Marusarz zdobył na narciarskich mistrzostwach świata 1938 r. w Lahti tytuł wicemistrza świata w konkursie skoków, czym przyczynił się w wysokim stopniu do propagandy sportu polskiego.

2) W czasie tygodnia sportu sportów zimowych w Garmisch-Partenkirchen Stanisław Marusarz wygrał konkurs skoków w bardzo silnej konkurencji międzynarodowej.

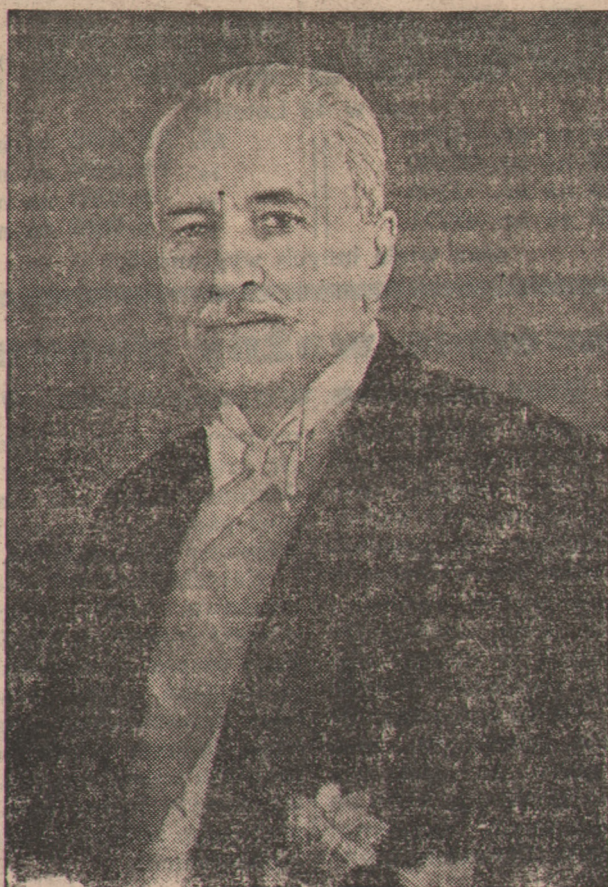
3) Stanisław Marusarz zdobywa od szeregu lat tytuł mistrza Polski.

Myśli całej Polski

biegną dzisiaj w stronę Zamku Królewskiego

KATOWICE. W związku z przypadającym w dniu 1 lutego dniem imienin P. Prezydenta Rzplitej profesora Ignacego Mościckiego, przewodnictwo Zw. Harcerstwa Polskiego wydało odezwę, w której stwierdza:

„...My harcerki i harcerze, widzimy w Panu Prezydencie nie tylko Najwyższego Przedstawiciela Rzeczypospolitej, oraz Włodarza naszego Państwa, ale równocześnie kochamy Go jako swego Przyjaciela i Protektora naszego Związku... W dniu dzisiejszym zwracamy się do Niego nie tylko z najserdeczniejszymi uczuciami, ale i postanowieniem wytyczenia wszystkich sił,

Dostojny Solenizant Pan Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej prof. Ignacy Mościcki.

by sprostać naszym zadaniom ideowym i by godnie współuczestniczyć w pracy nad rozbudową Polskiej Sily. Z takimi myślami i uczuciami wnosimy na cześć Pana Prezydenta harcerski okrzyk „Czuwaj“.

WARSZAWA. W dniu wczorajszym Pan Prezydent R. P. prof. dr. Ignacy Mościcki przyjmował życzenia imieninowe od młodzieży szkół powszechnych, średnich i zawodowo-dokształcających.

Wśród delegacji uczniowskich, przybyłych oddać hołd w przeddzień imienin Panu Prezydentowi

R. P. znajdowała się również delegacja wychowanków Instytutu dla Ociemniałych i Głuchoniemych. Wychowanek tego Instytutu po złożeniu życzeń Panu Prezydentowi R. P. wręczył Dostojnemu Solenizantowi adres, podpisany przez dzieci głuchonieme oraz przez dzieci niewidome, które podpisały się systemem Brailla.

Pan Prezydent R. P. spędził dłuższą chwilę na rozmowie z młodzieżą.

Madryt w ogniu dział

PARYŻ. Agencja Havasa donosi z Madrytu, iż baterie wojsk gen. Franco o godz. 1-ej w nocy zaczęły ostrzeliwać Madryt z dział ciężkiego kalibru. Bombardowanie ustało o godz. 1.30, ale działania rozpoczęte w tym samym czasie trwają w dalszym ciągu.

O fetyszu złota

„...Śmiejemy się dziś z tych czasów, kiedy nasi narodowi ekonomiści trzymali się zdania, że wartość waluty określana jest ilością złota, leżącą w skarbcach banków państwowych i zapasem dewiz, które by walutę tę gwarantowały. Państwo narodowo-socjalistyczne, wbrew „finansowemu i gospodarczym teologom“ innych krajów, prorokującym krach na kwartał, lub pół roku ustabilizowało wartość swej waluty, a produkcja państwa wzrosła w sposób nieporównany...“.

O Żydach

„...Sprawa żydowska musi być rozwiązana. Albo naród żydowski podejmie się pracy produkcyjnej, twórczej na własnym terytorium i „przestanie pasożytować“ na organizmach innych narodów, albo też zginie...“.

Wara w długotrwały pokój

BERLIN. Cała prasa niemiecka, komentując przemówienie kanclerza Hitlera, podkreśla, że motywem przewodnim przemówienia jest stwierdzenie kanclerza Hitlera: „Wierzę w długotrwały pokój“.

Orapacze chmur w burzy śnieżnej

NOWY JORK. Od wielu lat nie było tak katastrofalnej, jak obecnie zamieci śnieżnej w Stanach Zjednoczonych. W szczególności dała się ona odczuć w stanach wschodnich. Dotychczas stwierdzono śmierć 29 osób, w tym 11 w Chicago. W Bostonie i N. Jorku szaleje burza śnieżna pędzona wiatrem o szybkości 60 mil na godzinę.

Tajemnica panczernej skrytki czerwonego premiera

Sala tortur w gmachu seminarium

RZYM. Agencja Stefani donosi z Burgos: Wśród więźniów uwolnionych przez wojska gen. Franco w Barcelonie znajdują się liczni zakładnicy, uwięzieni przez wojska rządowe jedynie i wyłącznie w celu wywarcia presji na rodziny zakładników, zamieszkałych na terenach będących pod władzą gen. Franco. Zostały ustalone szczegóły organizacji utworzonej według wskazówek Indalecio Prieto, której zadaniem było tłumienie terrorem wszelkiej działalności antyrządowej. Na czele tej organizacji stał gen. Pozas. Organizacja ta była specjalnym oddziałem policji politycznej. Biura jej zainstalowane były w luksusowej willi „Tamarita”. Oddziały dzielnicowe mieściły się m. in. w budynku seminarium, w którym urządzono prawdziwą salę tortur.

Policja władz gen. Franco wykryła w mieszkaniu zajmowanym ostatnio przez Negrina w Barcelonie, skrytkę pancerną wmurowaną w ścianie, w której znajdowała się większa ilość biżuterii i monet złotych. W ostatniej chwili przed wkroczeniem wojsk gen. Franco, do mieszkania tego zostali wezwani

Choroby dziecięce. W klinikach dla dzieci stosuje się naturalną wodę gorzką „Franciszka Józefa” już przy małych, a uporczywych zaparciach z dobrym wynikiem. (11671)

60.000 uchodźców u granicy francuskiej

PARYŻ. Sytuacja na granicy francusko - katalońskiej staje się coraz bardziej niepokojąca z powodu postawy uchodźców hiszpańskich, którzy uskarżając się na traktowanie ich przez władze francuskie i zachowują się wrogo wobec ludności. Ilość uchodźców w departamencie wschodnich Pirenejów sięga 60 tysięcy. Premier Negrin dokonał objazdu granicy celem uspokojenia milicjantów, pragnących przekroczyć granicę francuską. Milicjanci obrzucili premiera obelgami tak, że jego interwencja nie odniosła żadnego skutku. W Puigcerda obawiają się nowego zamachu anarchistycznego i powszechnej rzezi w chwili zbliżania się wojsk gen. Franco.

Francuska ludność pogranicza jest nadzwyczaj zaniepokojona i z ulgą powitała przybycie nowych oddziałów wojskowych, mających zapewnić bezpieczeństwo w obszarze pogranicznym. Rozpoczęto planową ewakuację uchodźców do wyznaczonych departamentów. Wyżywienie uchodźców zapewni wojsko. Przez granicę francuską przepuszczani są jedynie starcy, kobiety i dzieci, którzy nadal tłumnie napływają na punkty graniczne.

Anarchia na drogach opanowana

PARYŻ. Wobec deszczów i śnieżyca, jakie nawiedziły w ciągu ostatniej nocy Pireneje, cały szereg dróg, prowadzących przez przełęcze górskie, stał się zupełnie niedostępny, co z jednej strony prowadzi do tego, że oddziały hiszpańskich wojsk republikańskich, znajdujące się w okolicy Seo—Urgel i Andory mają całkowicie odcięte drogi odwrotu ku Francji, z drugiej strony napływ uchodźców hiszpańskich tymi drogami drugorzędnymi został w znacznej mierze powstrzymany.

Władze republikańskie w Hiszpanii po zainstalowaniu się w Figueras przy wielkim wysiłku zdołały w pewnej mierze opanować sytuację i uporządkować zanarchizowane zupełnie i zalane chaotycznymi tłumami uchodźców drogi. Straż graniczna francuska odczuwała w poniedziałek stosunkowo mniejszy nacisk fali uchodźców, opuszczających teren Katalonii.

BARCELONA. Miejscowość Vich znajduje się pod ogniem artylerii wojsk gen. Franco, których przednie strzaże, po zajęciu m. Estany znajdowały się wczoraj w południe w odległości 12 km od Vich. Jest to doniosły węzeł, w którym zbiegają się najważniejsze arterie komunikacyjne północno-zachodniej Katalonii.

robotnicy, którym polecono wydobyć kasę z muru, gdyż klucze posiadał przy sobie nieobecny w mieście Negrin. Skrytka pancerna była jednak tak mocno osadzona w murze, że zanim robotnicy uporali się ze swym zadaniem, weszły wojska gen. Franco do miasta i uniemożliwiły zamiary wywiezienia precjozów.

Łup wartości ponad 100 milionów pesetów zdobyły wojska gen. Franco w Barcelonie

SALAMANKA. Główna kwatera wojsk gen. Franco donosi: W Barcelonie w ręce wojsk gen. Franco dostał się olbrzymi materiał wojenny. M. in. zdobyto 100 nowych motorów samolotowych produkcji amerykańskiej, 8 nieużywanych jeszcze samolotów amerykańskich, 38 tysięcy blaszank z benzyną, 1000 karabinów maszynowych, które nie zostały

jeszcze nawet rozpakowane itd. Stanowi to dopiero część materiału wojennego, który zdołano zarejestrować. Wartość nie obliczonej jeszcze i nie zarejestrowanej zdobyczy obliczają na przeszło 100 milionów pesetów w złocie.

Cały ten materiał jest pochodzenia obcego.

Prace przygotowawcze do pierwszego zebrania Pomorskiej Rady Gospodarczej

Komitet Organizacyjny Pomorskiej Rady Gospodarczej rozpoczął już prace przygotowawcze związane z projektowanym zwołaniem w kwietniu rb. pierwszego konstytucyjnego zebrania Rady.

Na posiedzeniu Komitetu Organizacyjnego pod przewodnictwem dr. J. Kulkowskiego z udziałem przedstawicieli Starostwa Krajowego, Izby Rolniczej, Przemysłowo - Handlowej i Rzemieślniczej, Związku Powiatów Pomorskich, Koła Miast Pomorskich i delegatów p. Wojewody Pomorskiego omówiono sprawy organizacyjne oraz naszkicowano program pierwszego zebrania plenarnego Rady Gospodarczej. W szczególności ustalono, że do porządku dziennego tego zebrania wejdzie przede wszystkim referat ogólny, obrazujący zarys sytuacji

gospodarczej Pomorza z nakreśleniem generalnego planu najpilniejszych potrzeb inwestycyjnych. Ponadto na pierwszym posiedzeniu Rady zostaną złożone konkretne wnioski w sprawach elektryfikacyjnych, turystycznych i komunikacyjnych.

W celu opracowania tych wniosków konkretnych powołano do życia sekcję elektryfikacyjną z nac. M. Zakrzewskim na czele i sekcję turystyczną na czele z prezydentem m. Inowrocławia A. Jankowskim jako też przystąpiono do zorganizowania sekcji komunikacyjnej.

Losy I. klasy 44 Loterii Klasowej wszyscy kupują w szczęśliwej kolekturze

„DROGA DO SZCZĘŚCIA”

Telefon 13-77

GDYNIA

Świętojańska 10

gdzie w 41 Loterii padł

1.000.000

na nr. 128 215

zaś w 43 Loterii:

zł. 25.000 na nr. 86391
„ 10.000 na nr. 90790
„ 5.000 na nr. 2306
„ 5.000 na nr. 45271

zł. 25.000 na nr. 139981
„ 10.000 na nr. 74722
„ 5.000 na nr. 136371
„ 5.000 na nr. 95673

oraz wiele innych wygranych.

7616

Niezmiernie ważny dokument zaginął z biur lotniska wojskowego w Hendon

LONDYN. Brytyjskie ministerstwo lotnictwa zostało zaskoczone tajemniczym zaginięciem z biur lotniska wojskowego w Hendon niezmiernie ważnego dokumentu. Dokument ten przechowywany był zazwyczaj pod kluczem w specjalnym pokoju w biurach lotniska i pilnowany był stale przez urzędników ministerstwa lotnictwa. W ubiegły piątek wraz z innymi papierami wspomniany dokument został zanieśiony do jednego z pokoiów biurowych, przy czym urzędnik, który go tam zaniósł zapewnia, iż w chwili gdy kładł na biurku papiery, dokument znajdował się jeszcze wśród nich. Tymczasem, gdy

po paru minutach nieobecności powrócił urzędnik pracujący w tym pokoju, dokumentu już nie znalazł, aczkolwiek inne papiery wraz z nim przeniesione pozostały nienaruszone.

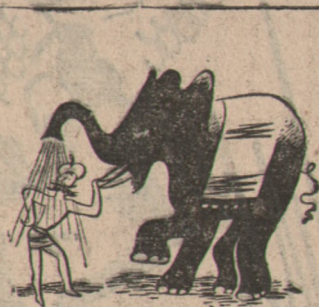
Natychmiast zawiadomiono ministra lotnictwa, który polecił wysłanie na miejsce specjalnej komisji śledczej. Wydano rozkaz nieopuszczania przez nikogo lotniska, a przeciwwywiad ministerstwa lotnictwa przystąpił do szczegółowego badania urzędników biura oraz przeszukiwania ich pokoiów. Śledztwo wykroczyło nawet poza obręb lotniska, przy czym poddano badaniu także kilku cudzoziemców.

Nie bobry, lecz szkodliwe piżmowce gnieźdzą się pod Warszawa

WARSZAWA. W związku z ukazaniem się w prasie w ostatnich dniach wiadomości o ujawnieniu bobrów pod Warszawą, urząd wojewódzki wyjaśnia, że wiadomość ta nie jest prawdziwa.

Ujawniono natomiast na torfowiskach w maj. Bielawa pod Jeziorną piżmowce, inaczej ondaty (Fiber zybeticus 1), które budują swe gniazda zimowe z trzciny, gałązek drzew i różnych korzeni w formie kopców nad wodą. Piżmowce spro-

wadzone zostały do Europy z Kanady w celu sztucznej hodowli w miejscach zamkniętych jako zwierzęta futerkowe. Na wolności są wielkimi szkodnikami, gdyż kopiąc nory, niszczą obwałowania rzek i groble stawowe, powodując ich podmywanie i przerywanie, wskutek czego prawo nakazuje ich tępienie i w żadnym wypadku nie dopuszcza do ich hodowli na wolności.

MAHARADŻA

dla zabiegów higienicznych potrzebuje słońca. My kąpiemy się tanio wygodnie i bezpiecznie, stosując

PIĘCYKI I GAZQWE

Bokserka reprezentacja Pomorza wyjechała do Lwowa

W dniu wczorajszym bokserka reprezentacja Pomorza wyjechała do Lwowa, gdzie w dniu 1 lutego rozegra mecz pięściarski z reprezentacją okręgu lwowskiego.

W dniu 2 lutego nasi pięściarze spotkają się w meczu towarzyskim z kombinowaną drużyną w Przemyślu.

Drużyna wyjechała w następującym składzie:

musza: Jarmuszewski WKS Grył, kogucią: B. Grabowski i Krzemieński obaj z WKS Grył,

piórkowa: Rinke Sokół Bydgoszcz, lekka: Krzemieński II KPW Pomorzania, półśrednia: Lelewski WKS Grył, średnia: Piechocki WKS Flota, półciężka: Wezner WKS Grył, ciężka: Lutobarski Sokół Chełmża.

Ameryka nie znieśli wywozu materiałów wojennych

LONDYN. Z Waszyngtonu donoszą, że mimo bardzo silnego nacisku, wywiezianego na rząd Stanów Zjednoczonych w kierunku zniesienia zakazu wywozu broni i materiałów wojennych do Hiszpanii, zakaz ten nie będzie cofnięty. W amerykańskich kołach rządowych panuje przeświadczenie, podzielane przez większość przedstawicielstwa parlamentarnego, że zniesienie embargo stawiało by Amerykę Północną w obliczu wojny z trójkątem antykominternowskim, t. j. Włochami, Niemcami i Japonią.

Przy porażeniu półstronnym uzyskuje się najlepsze wyniki, przez zazywanie naturalnej wody gorzkiej Franciszka-Józefa dla osiągnięcia obfitego wypróżnienia. — Zapytajcie Waszego lekarza. (11842)

W odpowiedzi posłowi żydowskiemu

W trakcie dyskusji nad budżetem Ministerstwa Przemysłu i Handlu w komisji budżetowej Sejmu poseł żydowski Minsberg utyskiwał, że wszystko w Polsce sprzęgło się przeciw aktywnym elementom w handlu (czytaj: żydom).

Na te utyskiwania żydowski minister handlu i przemysłu p. Roman odpowiedział:

„Jeżeli pan poseł miał na myśli zdrowe dążenie narodu polskiego do zajęcia należnego mu miejsca we własnym państwie, to stanowczo nie zgadzam się z panem. Tendencje te wszyscy uznali za właściwą i nikt nas od tej tendencji nie odstraszy bo Polacy mają swoje prawo i obowiązki pracować we wszystkich dziedzinach życia gospodarczego. (Oklaski).

Pan poseł mówi, że liberalizm, który ja propaguję w handlu wewnętrznym, sprzeciwia się temu stanowisku. Nie, liberalizm to równość. Stwierdzamy jednak wszyscy, że pod względem narodowościowym w handlu bardzo dalecy jesteśmy od równości, do której musimy dojść, a wówczas dopiero może być mowa o liberalizmie w pełnym znaczeniu tego słowa. Czy podnieśliśmy w ten sposób stan gospodarczy? — pyta pan poseł. Powiem, że mnie mało interesuje jakikolwiek stan gospodarczy, w którym naród polski nie będzie zajmował właściwego mu miejsca. (Oklaski).“

Trzeba przyznać, że minister Roman dał posłowi żydowskiemu należytą odprawę.

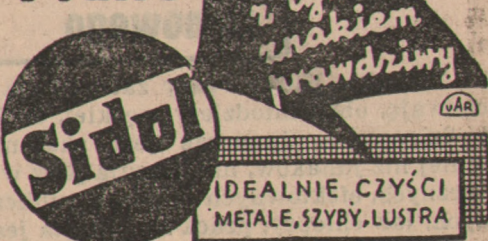

W granicach Rzeszy żyje znaczna liczba mniejszości

Niemcy należą do rzędu państw narodowościowo dość jednolitych. Niemniej, chociaż liczbowa siła żywiołów niemieckich w Rzeszy jest niezbyt wielka, to jednak nawet w granicach tego państwa z lat 1919—1937 żyło i żyje dość znaczna liczba mniejszości, których istnienie jest faktem niezaprzeczalnym. Społeczeństwo niemieckie stara się jednak istnienie niemieckich grup narodowościowych zarówno zlekceważyć, jak pomniejszyć i przemilczec.

Szczególnie jaskrawe pod tym względem są czasy powojenne. Propaganda niemiecka, powołując się na to, iż Rzesza Niemiecka nie posiadała w całym okresie żadnych międzynarodowych zobowiązań mniejszościowych (z wyjątkiem wyników z Konwencji Genewskiej), starała się szerzyć w świecie błędne mniemanie, jakoby w Niemczech w ogóle nie było problemów mniejszościowych. Nie czyniły też Niemcy nic w kierunku zaspokojenia potrzeb poszczegól-

TYLKO

nych grup narodowościowych. Jeżeli zaś w związku z tym odzywały się głosy protestu, tłumaczono m. in., iż grupy narodowościowe w Rzeszy są zbyt małe i Nieliczne, by się nimi poważnie i rzeczowo zajmować. Na dowód przytaczano dane urzędowych statystyk.

Nader charakterystyczne są uwagi, wypowiedziane w tych sprawach przez nadradcę stanu w pruskim urzędzie statystycznym, Kellera, w książce wydanej w r. 1929. Cytujemy je dosłownie:

„Nie wiemy, czy w przyszłości nie nastąpi znowu taka sytuacja polityczna, w której to czy inne życzenie będzie znowu wysuwane. Dlatego nie jest zbyt cennym trudem coraz to na nowo udowadniać niemiecki charakter tych ziem, które nam wprawdzie traktaty pokojowe pozostawiły, ale do których w 1918-19 wrogowie nasi zgłaszali pretensje. Jako taki dowód niech służy poniższe rozważania i mapki”.

Do książki swojej dołącza autor atlas, wykonany na podstawie spisu ludności z r. 1925, w którym, między innymi, przeprowadzono ogromne zmniejszenie wykazywanej uprzednio liczby ludności polskiej. Jest rzeczą znamionną, iż równocześnie książka ta systematycznie posługuje się cyframi z r. 1910, wykazując na ich podstawie rzekome pokrzywdzenie Niemiec na wschodzie.

Cel polityczny tego rodzaju metody jest niedwuznaczny.

Sześciolatka w Sudetach

BERLIN. Konrad Henlein wygłosił w Reichenbergu przemówienie programowe, w którym zapowiedział wprowadzenie w życie sudeckiego planu 6-letniego. W ciągu tych 6 lat nastąpić powinna w Sudetach całkowita przebudowa gospodarki kraju i przystosowanie jej do gospodarki Rzeszy Niemieckiej.

O czym się mówi:

W „Völkischer Beobachter” urzędowym organie partii narodowo-socjalistycznej w Berlinie ukazała się fotografia uroczystości włączenia Sudetów do Rzeszy. Uroczystość tę zorganizował okręg bawarski partii narodowo-socjalistycznej, zawieszając na ścianie mapę Wielkich Niemiec. Na mapie tej Gdańsk i północna część Pomorza (pow. morski) stanowią jedną całość z terytorium niemieckim. „Völkischer Beobachter” zamieścił tę fotografię w numerze z dnia 24. I. 39., a więc w przeddzień przyjazdu ministra spraw zagranicznych Rzeszy do Warszawy.

Pelpliński „Pielgrzym” podał na swoich łamach wiadomość p. t.: „Ozonowy opłatek z żydami”, w którym ignorancja polityczna walczy o lepsze z insynuacją. Otóż, według informacji tego dziennika w Gnaszynie oddział Zjednoczenia Zawodowego Polskiego „które jest przybudówką O. Z. N.” urządził opłatek, którym się łamał z dyrektorami-żydami.

Możliwe. Nie sprawdzaliśmy tej wiadomości. Ale Z. Z. P. nie ma nic wspólnego z O. Z. N. i nie jest jego żadną przybudówką. Raczej — Stronictwa Pracy.

Ile krzyku narobiłby „Pielgrzym”, gdybyśmy napisali: „Pielgrzym”, organ żydo-komuny...

Ale tak nie piszemy, bo to nieprawd-

Angielski minister wojny Hoare Belisha zwiedza fabrykę karabinów maszynowych.

Przegląd prasy

Przeciw „maniakom”

„Gazeta Polska” występuje przeciw „maniakom”, którzy O. Z. N. zwalczają jako organizację monopartyjną.

„Powtarzają — pisze — aż do znużenia swe twierdzenia o totalizmie i monopartii, chociaż wiedzą doskonale, że terminy te oznaczają przecież przywilej wyłączności, przyznanej jedynej organizacji politycznej i wiedzą również dobrze, że OZN nie jest jedyną organizacją polityczną w Polsce i bynajmniej przywileju wyłączności nie posiada.

Wszelkie tego rodzaju próby nie mogą oczywiście przynieść pozytywnych rezultatów i są zwyczajną żonglerką słowami. Zamiast straszyć — wbrew powszechnie znanej oczywistości — totalizmem i monopartyjnością, zamiast toczyć abstrakcyjne rozważania na temat rozmaitych konfederacji politycznych, byłoby znacznie pożyteczniej, gdyby oponenti nasi zechcieli dyskutować nad konkretnymi dążeniami i zasadami programowymi Obozu Zjednoczenia Narodowego. Dyskusja nad sprawami konkretnymi i nad zagadnieniami realnymi przynosi zawsze konkretne i realne owoce”.

Anarchistyczny zamach stanu w hiszpańskim miasteczku przygranicznym

PARYŻ. Według otrzymanych tu wiadomości, ub. nocy w pobliżu granicy francuskiej w okręgu Puigcerda anarchiści usiłowali opanować wszystkie urzędy i gmachy rządowe. Pomędzy hiszpańskimi wojskami rządowymi a anarchistami doszło do krwawego starcia, które zakończyło się rozproszeniem anarchistów. Dowódca garnizonu w Puigcerda pułk. Guardana odpowiada przed sądem wojennym za niezapobieżenie rozruchom.

Nowy gubernator Australii książę Kentu

wyłosił radiowy manifest do ludności Australii, w którym zapowiedział, iż odwiedzi po swym przyjeździe wszystkie stany australijskie, aby zapoznać się z ich potrzebami.

Uroczystości w 20-tą rocznicę walk legionistów zaolziańskich.

CIESZYN. Stonawa w pow. frysztaeckim obchodziła niezwykle uroczystości rocznicę śmierci 20 legionistów, którzy w styczniu 1919 r. polegali na polach Stonawy i Olbrachc w walce z Czechami. Uroczystości przy udziale kilkutyśycznej rzeszy uczestników i delegacji przybyłych z całego Śląska cie-

żyńskiego oraz pocztów sztandarowych, rozpoczęły się nabożeństwem w miejscowym kościele, skąd ruszył następnie wielki pochód na cmentarz, gdzie spoczywają szczątki bohaterów. Nad wspólną mogiłą wygłosił przemówienie wojewoda śląski dr. Grażyński. Na zakończenie uroczystości odbyła się akademicka.

Nowy most na Dunaju

CZERNIOWCE. Na Dunaju ma być wybudowany most, który będzie łączył rumuńskie miasto Corabia z bułgarskim miastem Swistow. Koszty budowy tego mostu wyniosą 2 i pół miliarda lei.

GRYPA?

TABLETKI
ASPIRIN

Czyn i miłość, jedność i organizacja

— „Wzywam was, obywatele Najjaśniejszej Rzeczypospolitej i rozkazuję wam mocą tej potęgi moralnej, jaka w urzędzie obranego przez wolny naród Prezydenta jest zawarta, abyście czynami niezłomnie utwierdzili wielkość i prawość Ojczyzny... Jak jeden jest Ojciec nasz w niebiosach, tak jedna jest Matka: Rzeczpospolita Polska, jedną dla wszystkich żyjąca m i ł o ś ć, jednej od wszystkich miłości wymaga”.

Tak brzmiały w r. 1926 słowa orędzia prof. Ignacego Mościckiego po wyborze na stanowisko Głowy Państwa.

Był to apel do czynu i miłości.

Po latach zaś, spędzonych w wysokiej wartowni czynnika nadrzędnego i zwierzchniczego, po latach doświadczeń na stanowisku Głowy Państwa, takie oto wskazania płyną z ust prof. Ignacego Mościckiego.

— „Spośród krajów Europy Polska w szybkości rozwoju kroczy na pierwszym miejscu. Już w niedalekiej przyszłości widzę czas, kiedy sąsiedzi nasi będą nie tylko nas podziwiać, ale i nam zazdrościć. Jednak nieodzownym warunkiem do tego jest usilna praca, prowadzona z całą energią. Aby zaś ta praca była owocna, trzeba kilku czynników, z których dwa są najważniejsze. Pierwszym czynnikiem jest zoda i j e d n o ś ć. Dru-

gim warunkiem jest o r g a n i z a c j a”.

W obu tych wypowiedziach mamy zawartą tę mądrość życiową, która promieniuje z postaci Ignacego Mościckiego, to wielkie poczucie patriotyzmu, które towarzyszyło całemu Jego życiu.

Od zarania młodości, gdy przeciwstawił oportunistom i ideę czynu, ideę walki o wolność i został — jak nam z chlubą powiedział — jednym z „pierwszych pilsudczyków”, biorąc udział we wszystkich akcjach młodzieży niepodległościowej, zmuszony był do opuszczenia kraju, by uciec przed zaborcami.

Od momentu następnie, gdy jako wybitna siła naukowa i wynalazca przysparza na świecie chwały polskiemu imieniu.

Od czasu, kiedy wychowuje przedwojenne pokolenie młodzieży polskiej w dyscyplinie ścisłej wiedzy. Od chwili, gdy jako odkrywca sił w zakresie technologii chemicznej zostaje konstruktorem energii — jest twórcą Chorzowa i Mościc — nie tylko użyźniającej naszą glebę, ale i wzmagającą nasz stan obrony narodowej.

Od momentu wreszcie, gdy Twórcą Niepodległości i Wskrzesiciel Państwa

wskazuje Zgromadzeniu Narodowemu osobę profesora Mościckiego, jako kandydata na Prezydenta i z laboratorii ścisłej wiedzy, z kuźnic energii technicznej, wkracza Elekta na arenę naszego życia publicznego, by zamieszkać na Zamku i stąd obserwować i kierować mocą swej nadrzędnej władzy nawa państwową.

Czyn i miłość, jedność i organizacja — oto wskazania dla nas wszystkich w Polsce.

Czyn i miłość — te dwa pojęcia wniósł profesor Mościcki jako swój program, gdy obejmował „urząd obranego przez wolny naród Prezydenta”. Wniósł je, gdyż całe Jego uprzednie życie było — czynem, całe życie przepełnione — umiłowaniem sprawy ojczyzny.

Jedność i organizacja — te znowu dwa pojęcia wysunął ze swych doświadczeń na stanowisko Głowy Państwa; jedność i organizację uznał za konieczność, byśmy w rytmie wypadków na arenie świata kroczyli mocno i zwarcie i nie zbaczali z drogi ku wielkości.

To też dziś, gdy sercem i myślą łączymy się z osobą Prezydenta, dziś, w dniu Jego święta osobistego, pragniemy złożyć Mu w darze naszą niezłomną wolę, by naszymi poczynkami, władzą te Jego wskazania, których od nas zażądał: czyn i miłość, jedność i organizacja.

Dziewczeta w junackiej służbie pracy

uczą się fachu

i gospodarstwa

domowego

Junackie Hufce Pracy zatrudniają i chowają, obok młodzieży męskiej, także i dziewczeta. Junaczek jest znacznie mniej niż junaków, nie pracują przy widocznych, efektywnych robotach publicznych, jak chłopcy, praca ich ukryta jest przed okiem szerszego ogółu.

Junaczki pracują przede wszystkim w warsztatach odzieżowych, zaopatrując w mundury Junackie Hufce Pracy oraz zatrudnione są w gospodarstwie wiejskim, prowadzonym na własne potrzeby. Prócz tego, kształcą się zawodowo — na pomocnicze domowe i zarządczyni domów, na rolniczki, pomocnicze pielęgniarskie, hafciarki i t. p. Wszystkie przy tym przechodzą równoległe przysposobienie w gospodarstwie domowym i rodzinnym.

Myliłby się jednak ten, kto by przypuszczał, że junaczki żyją w jakimś zamknięciu, odcięte od świata zewnętrznego.

Przeciwnie, współzycie junackich osiedli żeńskich z miejscowym społeczeństwem jest bardzo żywe, ponieważ w przeciwieństwie do junackich kompanii męskich, które się często przenoszą z miejsca na miejsce, kompanie żeńskie mają swe stałe osiedla. Stąd też stosunki sąsiadzkie z ludnością zacieśniają się mocno i osiedla promieniają swym wpływem silnie i głęboko.

Uroczystości i zabawy gromadzą okoliczne organizacje społeczne, młodzież obu pici garnie się do świetlic junackich, na zawody sportowe, bezrobotni przychodzą po łyżkę strawy, a już dzieci znajdują się pod szczególnie serdeczną i troskliwą opieką junaczek.

I nie chodzi tu kierownictwu juna-

czek jedynie o ten doraźny wpływ, jaki żeńskie osiedla junackie wywierają, ale także i przede wszystkim o to, aby junaczki zachęcić i zaprowadzić do pracy społecznej, urobić je tak, aby były torowniczkami tej pracy, gdy wrócą do środowisk rodzinnych.

Osiedla żeńskie Junackich Hufców Pracy istnieją na Śląsku, Pomorzu, w Warszawie i okolicach, a obecnie powstało pierwsze takie osiedle w Małopolsce Wschodniej.

Młodzież żeńska uczy się w osiedlu junackim znajomości prac domowych, która pozwoli jej zorganizować życie prywatne osób najbliższych. Uczy się wielu fachów jak: bielizniarstwa, krawiectwa, trykotarstwa, instroligatorstwa, gospodarstwa wiejskiego, otrzymując tym samym przysposobienie zawodowe, co ułatwi jej utrzymanie i wykonywanie pracy zarobkowej.

Oczywiście, służba pracy, która trwa dwa lata, nie daje junaczce jeszcze wszystkich potrzebnych jej wiadomości. Po wyjściu z Osiedla nie będzie ona posiadała na wszystkie trudności gotowych recept — uczy się jednak rzeczy najważniejszej — myśleć i pracować.

kich. Również maszyny polskie dla przemysłu papierniczego mogłyby zaspokoić wciąż rosnące potrzeby przemysłu sowieckiego.

Ponadto zwracają uwagę, że powstała możliwość zaopatrzenia sowieckiej floty na Morzu Bałtyckim w węgiel polski, którego cena i warunki dostawy drogą morską z Gdyni byłyby dogodniejsze dla nabywcy sowieckiego, niż transport tego węgla na wielkiej przestrzeni z południowych prowincji sowieckich.

Jak słychać, oba te zagadnienia mają być całkowicie wyjaśnione w ramach rokowań o ustalenie wzajemnych kontyngentów w obrocie polsko-sowieckim na rok bieżący.

Przed zakupem HERBATY

proszę się przekonać o niskich cenach moich aromatycznych gatunków.

B. Hozakowski, Toruń, Mostowa 28. Telefon 2181. (1330)

Maszyny i węgiel z Polski do Rosji

W kołach poinformowanych utrzymują, że w toku rokowań gospodarczych polsko-sowieckich, prowadzonych obecnie w Moskwie — omówiona ma być sprawa wywozu maszyn polskich do Sowieckich, w szczególności — maszyn włó-

kienniczych, maszyn dla przemysłu papierniczego oraz obrabiarek. Należy zaznaczyć, że polski przemysł maszynowy eksportuje maszyny włókiennicze nawet do Anglii i jest przygotowany do wykonania ewentualnych zamówień sowiec-

Na bieżni, boisku i ringu

Mistrzostwa Polski w jeździe szybkiej na lodzie

W Suwałkach odbyły się zawody w jeździe szybkiej na lodzie o mistrzostwa Polski pań i panów.

Niepomyślne warunki atmosferyczne i zły stan tafli lodowej wpłynęły obniżając na wyniki, które poniżej notujemy:

- 500 m — 1) Kalbarczyk 52 sek.;
- 1500 m — 1) Kalbarczyk 2.42,3 min., 2) Lisiecki 2.50,3 min.;
- 5000 m — 1) Kalbarczyk 10.01,8 min., 2) Lisiecki 10.38,2 min.;
- 10000 m — 1) Kalbarczyk 20.26,2 min., 2) Lisiecki 22.06,7 min.

W łącznej punktacji tytuł mistrza Polski uzyskał Kalbarczyk 227,59 pkt., 2) Lisiecki 239,32 pkt., 3) Kowalski 246,54 pkt.

Konkurencje pań:

- 500 m — 1) Nehringowa 64,4 sek., 2) Damska 65,2;
- 1000 m — 1) Nehringowa 2.15 min., 2) Damska 2.18,3;
- 3000 m — 1) Nehringowa 6.45 min., 2) Kalbarczykowa — 8.27.

W łącznej punktacji tytuł mistrzowski zdobyła Nehringowa przed Kalbarczykową. Ogółem startowało 30 zawodniczek i zawodników.

Bojery polskie na zawodach w Angenburgu

Na doroczne wielkie zawody żeglarstwa lodowego, rozgrywane w Angenburgu (Prusy Wsch.) w czasie od 28 lutego do 5 marca, wyjeżdża z Charzykowa na Pomorzu reprezentacyjna ekipa bojerzystów polskich, złożona z 5 załóg chojnickiego klubu żeglarskiego. Ekipa zabiera ze sobą 6 własnych bojerów.

W zawodach tegorocznych w Angenburgu wezmą udział ekipy bojerowe szereg państw europejskich.

Porażka hokeistów krynickich w Budapeszcie

Hokejowa reprezentacja Krynicy rozegrała mecz z mistrzem Węgier BKE przegrywając 3:0 (0:4, 2:1, 1:4).

Bokserzy Okęcia pokonali reprezentację Białegostoku

W Białymstoku odbył się mecz bokserki pomiędzy reprezentacją Białegostoku i bokserami warszawskiego Okęcia. Zwyciężyło Okęcie w stosunku 12:4.

O lekkoatletyczny mecz kobiecy Polska—Węgry

Węgierski Zw. Lekkoatletyczny zwrócił się do PZLA z propozycją rozegrania międzypaństwowych zawodów kobiecych w lekkiej atletyce w roku bieżącym. Węgry proponują rozegranie pierwszego meczu na terenie Polski.

W odpowiedzi na tę propozycję PZLA zaproponował Związkowi węgierskiemu termin 3-go września.

POD ZNAKIEM F. I. S.

Zakopane posiada jeszcze kilka tysięcy wolnych miejsc dla gości na F. I. S.

Wobec pojawiających się pogłosek, że w Zakopanem brak już, szczególnie w 1-ej i 2-ej kategorii pensjonatów, pomieszczeń na okres zawodów F.I.S., stwierdzić należy, że pogłoski te są przesadzone. W tej chwili poza kwatarami zajętymi przez komisję kwaterekową F.I.S. dla gości oficjalnych, za rządzą i prasy, pensjonaty tutejsze dysponują jeszcze kilkoma tysiącami łóżek i pokoi i to we wszystkich kategoriach.

Miejscowe biuro kwaterekowe Ligi Popierania Turystyki przyjmuje zgłoszenia na kwatery na razie bez żadnych ograniczeń we wszystkich kategoriach w następujących cenach: od zł 5—6,50 w kat. 4-tej, od zł 6—8,50 w kat. 3-ciej, od zł 8—11 w kat. 2-ej i od zł 10—17 w kat. 1-ej, licząc za

mieszkanie wraz z utrzymaniem od osoby dziennie.

Niemcy, Węgry, Rumunia i Jugosławia startują na mistrzostwach łyżwiarskich Europy w Zakopanem

Do mających się odbyć w Zakopanem w dniu 4 lutego br. międzynarodowych zawodów łyżwiarskich w jeździe figurowej parami o mistrzostwo Europy zgłoszono dotychczas 9 par w czym: 4 niemieckie, 2 rumuńskie i po jednej węgierskiej, jugosłowiańskiej i polskiej. Wśród zgłoszonych na czoło wysuwa się mistrzowska para świata z Berlina Herbert Baier oraz wicemistrzowska para świata — rodzeństwo Pausin z Wiednia. Wreszcie para węgierska Bass-Barcza i nasi mistrzowie rodzeństwo Kalusowie.

Po mistrzostwach odbędzie się w dniach 5 i 6 lutego br. pokaz w jeździe figurowej na lodzie, w którym wezmą udział obok par biorących udział w mistrzostwach, również najlepsi soliści i solistki z kraju i zagranicy.

Marusarz skacze 70 metrów na Krokwi Przeprowadzenie zawodów F. I. S. nie napotyka już obecnie na żadne trudności

W związku z różnymi pogłoskami na temat pogody i stanu śniegu w Zakopanem, oraz z wpływem tych okoliczności na przebieg zawodów F. I. S. — biuro komitetu zawodów F. I. S. w Zakopanem w porozumieniu z kierownictwem ośrodka treningowego komunikuje, że obecny stan zaśnieżenia pozwala na odbycie bez przeszkód i trudności całego programu zawodów F. I. S., a jedynie nie jest tylko pewne w tej chwili, która z tras biegu zjazdowego będzie mogła być użyta, gdyż warunki w górach jeszcze się nie ustaliły. Niemniej jednak przeprowadzenie nawet biegu zjazdowego nie nastąpi na najważniejszych trudności. Skocznia na

Krokwi jest w doskonałym stanie i odbywają się na niej stale treningi, czego najlepszym dowodem jest fakt, że w dniu wczorajszym przy udziale licznej publiczności odbywały się treningi w skokach, w których poza całą reprezentacją Polski z Marusarzami, wzięli również udział zawodnicy francuscy. W czasie treningu Stanisław Marusarz wykazał b. dobrą formę i zyskał długości w pobliżu 70 mtr.

Również trasy biegu w Dolinie są odpowiednio zaśnieżone a stan stoku siałomowego w Suchym Zlebie na Katalówkach jest zupełnie zadawalający.

KPW Pomorzanie mistrzem Polski w siatkówce żeńskiej Sukces toruńskich siatkarek

W Kielcach odbyły się zawody o mistrzostwo zimowe KPW w siatkówce pań. Wyniki pierwszego dnia:

- Kraków — Radom 2:0
- Wilno — Poznań 2:0
- Kraków — Poznań 2:0
- Radom — Wilno 0:2
- Kraków — Wilno 2:1
- Poznań — Radom 2:0
- Toruń — Lwów 2:1
- Katowice — Warszawa 2:0
- Toruń — Warszawa 2:1
- Lwów — Katowice 2:1
- Toruń — Katowice 2:0

W drugim dniu zawodów, odbyły się spotkania finałowe, wyniki których podajemy:

- Radom — Warszawa 2:0
- Poznań — Katowice 2:0
- Wilno — Lwów 2:0
- Toruń — Kraków 2:0.

Ostatecznie pierwsze miejsce zajęła drużyna KPW Pomorzanie — Toruń przed Krakowem, Wilnem, Lwowem, Poznaniem, Katowicami, Radomiem i Warszawą.

Zwycięska drużyna otrzymała puchar przechodni.

Czyżby pierwsze iskółki pokoju na Dalekim Wschodzie?

PEKIN. Marszałek Wu-Pei-Fu przyjął dziennikarzy chińskich i zagranicznych, którym oświadczył, iż obecnie przekonany jest bardziej niż kiedykolwiek, iż Chiny i Japonia winny zaprzestać walki. Marszałek Wu-Pei-Fu ma zamiar dołożyć wszelkich wysiłków celem przyczynienia się do zawieszenia działań wojennych, albowiem po 18 miesiącach walki okazało się, że dalsze działania wojenne mogą doprowadzić Chiny do ruiny, nie przynosząc zarazem Japonii żadnych korzyści. Zdaniem marszałka Wu-Pei-Fu po oświadczeniu księcia Konoye, iż Japonia nie ma zobowiązanych zamiarów wobec Chin, nie ma powodu do dalszej walki.

Konferencja ambasadorów japońskich w Europie

TOKIO. Agencja Domei donosi, iż celem konferencji japońskich ambasadorów i posłów, która zakończyła się w Paryżu, było przede wszystkim poinformowanie ich o obecnym stanie konfliktu japońsko-chińskiego przez nowomianowanego ambasadora japońskiego w Rzymie Shiratori.

Podobne konferencje mają odbywać się również w Berlinie i Rzymie.

Śmierć za nazwanie Żydem

Do wsi Bereźno, w powiecie stolińskim, przyszło na targ dwóch handlarzy żydowskich, chcąc nabyć krowę. Tu spotkali chłopca Caryka Bazylego, którego miejscowa ludność nazywała żartobliwie „żydcuta”. Jeden z handlarzy Żyd Aron Dobrowicki czyniąc aluzję do tego przezwiska, powiedział do Caryka, że gdyby oprócz nich było więcej Żydów w Bereźnie poszliby razem do bożnicy. Poleśszak rozszłoszczony tym, że z racji przezwiska pomawiają go o żydostwo, chwycił za kopyto i tak długo bił Dobrowickiego Arona, że ten padł nieprzytomny. Pobity handlarz, przewieziony do szpitala zmarł nie odzyskawszy przytomności.

Morderstwo rabunkowe na szosie Ofiarą skrytobójcy padł handlarz spod Rypina

W ub. poniedziałek późnym wieczorem, w odległości mniej więcej 2 km od Rypina zamordowany został 27-letni Robert Janke, handlarz z Cetków w pow. rypińskim.

Janke jechał dwukonnym wozem, wracając z Torunia, gdzie w poniedziałek sprzedał kilka świń bekonowych. Prawdopodobnie pieniądze, osiągnięte z tej sprzedaży, w sumie około 900 zł, stały się powodem morderstwa, gdyż nie

znaleziono ich przy zabitym.

W czasie oględzin zwłok, stwierdzono, że do Jankego strzelono z rewolweru. Trzy kule trafiły go w czoło. Morderstwo rabunkowe na tak ruchliwej szosie wywołało wielkie poruszenie wśród mieszkańców pow. rypińskiego. Policja prowadzi niezwykle energiczne dochodzenia, to też spodziewać się należy, że skrytobójca wkrótce odpowie za swój czyn przed sądem.

Inowrocław

— Przedstawicielstwo „Gazety Pomorskiej” mieści się w Inowrocławiu przy ulicy Narutowicza 62, tel. 198 (lokale sekretariatu OZN). Godziny urzędowania od 10 do 14 i od 16 do 19.

— Nočný dyżur apteczny pełni „Apteka pod Krzyżem” — ul. Paderewskiego.
— Nočný dyżur lekarski pełni z srody na czwartek dr. Woyciechowski, ul. Solankowa.
— Telefon Straży Pożarnej Nr. 613.
— Telefon posterunku autodorozek Nr. 501.

Repertuar kin

AS: „Proces dr. Derugi”
SŁOŃCE: „Florian”
STYLLOWY: „Kłeska białego kobry”
ŚWIT: „Na drapaczku chmur”

— **Nowi opiekunowie społeczeństwa m. Inowrocławia.** Na ostatnim posiedzeniu Rady Miejskiej m. Inowrocławia dokonano wyboru 24 opiekunów społecznych na wszystkie okręgi miasta. Wybrani zostali: okręg 1) Kazimierz Brodnicki, 2) Walenty Poradowski, 3) Wojciech Jaskólski, 4) Franciszek Marek, 5) Bogusławski, 6) Kazimierz Czapla, 7) Antoni Nawrot, 8) Guderian, 9) Wincenty Tadeja, 10) Zenon Kozłowski, 11) Franciszek Kupidura, 12) Jan Wlekiński, 13) Sylwester Raflik, 14) Franciszek Maciejewski, 15) Franciszek Przybecki, 16) Marian Tomczak, 17) Władysław Minkiewicz, 18) Edmund Kornaszewski, 19) Stanisław Ciegotura, 20) Władysław Michalak, 21) Jan Janiak, 22) Franciszek Woźniak, 23) Józef Bednarski, 24) Kaszner Pudelewicz.

— **Prezesem powiatowym Towarzystwa Czytelni Ludowych** wybrany został ks. proboszcz D. Ziarniak z Brzeźcia nad Gopiem.

— **Zmiany w policji.** Dekretem ministra spraw wewnętrznych przeniesiony został do Tucholi na równorzędne stanowisko Komisarz Józef Kamieniecki, dotychczasowy komendant pow. i miasta Policji Państw. w Inowrocławiu. Stanowisko komendanta pow. i miasta P. P. w Inowrocławiu objął dotychczasowy komendant w Tucholi p. komisarz Gustaw Pikor.

— **Komisja ustalająca nazwy ulic i placów.** Skład osobowy nowo wybranej przez

Radę Miejską kom. ustalającej nazwy ulic i placów przedstawia się następująco: pp. radni: Chylewski (OZN) i Przybylski oraz z grona obywatelstwa ks. proboszcz Handke, Stefan Knast i adw. Przybyszewski.

— **Do komisji szacunkowej gruntów** wybrano z grona Rady Miejskiej pp. radnych Skibińskiego (OZN), Rogowskiego i Łężyka oraz z poza Rady Miejskiej pp. budowniczych Zielonackiego i Kościelnego.

— **Z ruchu organizacyjnego OZN w Inowrocławiu.** Pod przewodnictwem p. dr. Skoniecznego odbyło się ostatnio informacyjne zebranie Rady Obwodowej OZN na Inowrocław-miasto, na którym wyczerpująco omówiono pilne sprawy prasowe obwodu Kujaw Zachodnich. Referat o akcji prasowej wygłosił red. Bagiński z Torunia. Na zebraniu zapadły konkretne uchwały, które obecnie będą realizowane przez prezydium OZN.

— **Pracownicze Towarzystwo Oświatowo-Kulturalne im. Stefana Żeromskiego.** W Inowrocławiu organizuje się oddział Pracowniczy Towarzystwa Oświatowo-Kulturalnego (P. T. O. K.) przy współudziale wybitnych przedstawicieli życia kulturalnego, artystycznego, oświatowego i społecznego. Zainteresowanym udziela wszelkich informacji w tej sprawie sekretariat OZN przy ul. Narutowicza 62.

— **Zmiana siedziby władz policyjnych.** Dotychczasowy Komisariat P. P. na m. Inowrocław, mający swoje biura w gmachu Magistratu, znajduje się obecnie w własnym gmachu przy ul. gen. Pierackiego 56.

— **Rewia mód.** W salach hotelu Basta odbędzie się atrakcyjna impreza pod hasłem „podwieczorek przy mikrofonie”, połączona z rewia mód, w której udział biorą najpopularniejsze firmy inowrocławskie. Początek o godzinie 17 w niedzielę, 5 bm. Przygrywać będzie orkiestra p. Dargła.

Gdy mydło pieni się fak obficie, wówczas pranie idzie jak z piątką. Bielizna będzie idealnie czysta, przetrwa długie lata i zawsze będzie sprawiała radość gospodyni swa śnieżną białością.

MYDŁO JELEN'SCHICHT

Kupiectwo Wybrzeża odczuwa nieuczciwą konkurencję szczególnie w sezonie letnim

Z okazji plenarnego zebrania Towarzystwa Kupców Samodzielnych w Pucku, które odbyło się w ostatnich dniach omówiono szczegółowo zagadnienie nieuczciwej konkurencji w handlu. Zebranie zagal p. przez Wardaliński, witaając przybyłego delegata Izby Przemysłowo-Handlowej w Gdyni p. mgr. Kellera oraz delegata Związku Towarzystw Kujawskich na Pomorz p. F. Michalika. Po krótkim przemówieniu delegata Izby Przemysłowo-Handlowej, delegat Związku

zreferował zagadnienie nieuczciwej konkurencji. W ożywionej dyskusji zabierali głos pp. Miotk, Chmielecki, Wendt, Wierciński, Budzisz, Czarnecki, Stanisławski i inni. Z dyskusji wynikało, że kupiectwo przywiązuje istotne znaczenie do projektu ustawy o nieuczciwej konkurencji, który brak daje się silnie odczuwać kupiectwu Wybrzeża, szczególnie w sezonie letnim. Ponadto omówiono kilkanaście spraw podatkowych oraz sprawy godzin handlu w sezonie letnim.

Tuchola

— „Składnica” rowerów i ich części na Posterunku P. P. w Bysławiu. Na Posterunku w Bysławiu, w pow. tucholskim znajdują się następujące rowery i części rowerowe, zakwestionowane w czasie rewizji, co do których zachodzi podejrzenie, że pochodzą z kradzieży. 1) rower męski, marki Rekord, nr. fabr. 30567, nr. rej. W. 42384, rama czarna, kierownica zwykła — zardzewiała, rączki gumowe czerwone, obręcze kół czarne z niebieskimi paskami, opony czerwone, wolny bieg torpeda, pedały klockowe, przednie widelki nowe, lakierowane na czarno z zielonymi i żółtymi paskami. 2) rower damski, nr. fabr. 19890, rama czarna, kierownica zwykła z czerwonymi rączkami i dzwonkiem firmy „M. Nabozny Czernk”, błotniki czarne zniszczone, obręcze kół: przednia czarna, tylna czarna z czerwonym paskiem po środku, z bagażnikiem w tyle, nr. rejestracyjny X 42352. 3) rower męski, marki Merkur, nr. fabr. 364206, nr. rej. D. 41308, rama czarna, kierownica zwykła z czerwonymi rączkami, obręcze kół czarne z niebieskimi i żółtymi paskami, błotniki czarne z żółtymi paskami, opony czarne w dobrym stanie, z bagażnikiem z tyłu. 4) rama od roweru męskiego, nr. fabr. 16217. 5) rama od roweru damskiego, marki Brenabor, nr. fabr. 135701 z przodu niebieska strzałka. Zainteresowane osoby mogą oglądać te rowery na Posterunku Policji Państwowej w Bysławiu, w pow. tucholskim, czora.

Świecie

— **W Świeciu powstanie fabryka konserw.** Firma Standard-Bacon, prowadząca bekoniarnię, przystępuje do budowy fabryki konserw. W tym celu prowadzi się już rokowania o nabycie odpowiedniego, przyległego do bekoniarń terenu. (6)

— **Powstańcy i Wojacy obradują.** W tych dniach odbyło się walne zebranie placówki Powstańców i Wojaków. Po sprawozdaniu członków zarządu i dyskusji udzielono absolutorium zarządowi i dokonano wyboru nowego. — Prezesem został ponownie wybrany p. Jan Gregorkiewicz, wiceprezesem p. Możuchowski, sekretarzem p. Sroka, zastępcą p. Runowski, skarbnikiem p. Barcz. Komisję

rewizyjną tworzą pp. Ogurkiewicz, Dere i Dryszkowski. (6)

— **Likwidacja przedszkola ZPOK.** Wobec spadku frekwencji dzieci, uczęszczających do przedszkola prowadzonego przez Zw. Pracy Obywatelskiej Kobiet w Świeciu i powstającego stąd deficytu, ZPOK zamierza w najbliższym czasie to przedszkole zlikwidować. (6)

— **Założenie nowego Koła Gospodyń Wiejskich.** W Górnej Grupie zostało założone Koło Gospodyń Wiejskich. Na zebraniu organizacyjnym, po przemówieniu instruktorki powiatowej p. Skrzyżkówny, zapisało się 14 gospodyń na członków. Został też od razu wybrany zarząd z p. Wolszlegerową jako prezeską na czele. (6)

Chełmno

— **PRZEDSTAWICIELSTWO „GAZETY POMORSKIEJ” w Chełmnie,** ul. 22 Stycznia 12-14.

— **Wiadomości parafialne.** W środę 1 bm. o godz. 9 uroczyste nabożeństwo z okazji imienin Pana Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej prof. Ignacego Mościckiego. Po południu o godz. 17 słuchanie spowiedzi św. W uroczystości Matki Boskiej Gromnicznej, o godz. 6,30 msza św. wystawieniem i procesją. Przed sumą święcenie gromnic i procesja. O godz. 15 zamiast niesporów „Święta Godzina”, nastąpiło zebranie Bractwa Matek i generalna absolicja dla III Zakonu. — **Koleśa** od godz. 14 na ul. Franciszkańskiej.

— „Gwiazdka” w oddziale Związku Strzeleckiego w Unisławiu. W ub. niedzielę, od-

była się „gwiazdka” w oddziale Związku Strzeleckiego w Unisławiu, na której wstępne przemówienie wygłosił prezes Koła Przyjaciół Z. S. p. inżynier Putz. W uroczystości tej brali udział delegaci i goście z Chełmna, a m. in. pp. dr. Michalski, por. Grochowski, komendantka Bernaczykówna, oraz podchorąży Siekierski. Po okolicznościowych przemówieniach członkinie i członkowie unisławskiego Z. S. popisywali się występami i tańcami, po czym prezes Powstańców i Wojaków p. Klein z Unisławia złożył oddziałowi Z. S. w Unisławiu życzenia dalszego pomyślnego rozwoju. Po odśpiewaniu kilku kolęd oraz hymnu organizacyjnego i „Pierwszej Brygady”, zakończono oficjalną część, po której nastąpiła zabawa taneczna.

Wąbrzeźno

— **Pożar na wsi.** W sobotę dnia 28 stycznia br. w godzinach wieczornych powstał w zagrodzie Treskiego w Wąbrzeźnie pod Czystochlebem, pożar który zniszczył stodołę i maszyny rolnicze. Powstała szkoda wynosi około 1.000 zł. Przyczyną pożaru nie stwierdzono dotychczas. Dzięki sprawności zmotywowanej straży ogniowej wąbrzeskiej, która bezzwłocznie po wybuchu pożaru była na miejscu, pożar nie przybrał większych rozmiarów.

— **Medal pamiątkowy od P. Prez. R. P. z okazji złotych godów.** Z okazji jubileuszu złotych godów małżeńskich otrzymali małżonkowie Władysław i Teofila Sobociński z Sitna medal pamiątkowy od Pana Prezydenta Rzeczypospolitej oraz pismo gratulacyjne.

— **Pom. Związek Łowiecki** odbył w tych dniach w lokalu klubowym doroczne walne zebranie, któremu przewodniczył łowczy powiatowy p. Leszek Mieczkowski z Nie-

dźwiedzia. Z uwagi na to, że myśliwi w powiecie wąbrzeskim z dość znacznym zainteresowaniem uprawiają sport strzelania do rzytków, łowczy powiatowy zwrócił się do Wojewódzkiej Rady Łowieckiej z propozycją urządzenia w Wąbrzeźnie konkursowego strzelania z udziałem strzelców z całego Pomorza.

Jabłonowo

— **Stałzował kwit i... siedzi.** Do spółdzielni „Rolnik” w Jabłonowie, zgłosił się robotnik Antoni Kiełpikowski z Buku, po pieniądze za sprzedany jęczmień. Po wyjściu Kiełpikowskiego spostrzeżono, że kwit został „poprawiony” i stwierdzono, że została wpisana większa liczba kilogramów sprzedanego jęczmienia. Kiełpikowskiego aresztowano i stwierdzono, że jest on notowany w rejestrze karnym. (p)

Pluskowy w uchu ludzkim

Do jednego z lekarzy w Świeciu przybył pewien włościanin z okolicy Świecia, o pomoc w dokuczliwym bólu głowy i ucha. Włościanina trapiły takie bóle, że nie mógł spać. Gospodarz twierdził, że musiał ulec zaziębieniu. Lekarz przystępując do badania pacjenta wstrzyknął do wnętrza ucha nieco letniej wody. Skutek był nieoczekiwany. Ku ogromnemu zdziwieniu lekarza, a przerażeniu pacjenta wyskoczyły z ucha... dwie pluskwy. Należy przypuszczać, że pluskwy podczas snu weszły rolnikowi do ucha i następnie, drażnieniem spowodowały bóleci w uchu. (5)

Nowe n/Wisła

— **Nieszczęśliwy wypadek rolnika.** Zamieszkały w Lipinkach pod Nowem, rolnik B. Fortuna uległ niebezpiecznemu wypadkowi; mianowicie przy pracy w stodole, zupełnie niespodziewanie spadła mu na głowę belka. Gwałtowne to uderzenie spowodowało złamanie podstawy czaszki. Fortunę w groźnym stanie przewieziono do szpitala, gdzie w zdrowiu jego nastąpiła już poprawa. (5)

Brodnica

— **Odprawa komendantów Zw. Strzeleckiego.** Ostatnio odbyła się odprawa komendantów pododdziałów Z. S. powiatu brodnickiego pod przewodnictwem p. kpt. Buzzy.

Jak wynika ze sprawozdań, program wyszkoleniowy na rok ubiegły został w całości wykonany, przy bardzo dużej liczbie uczestników, która dochodziła do 90 procent.

Postanowiono, aby wszyscy junacy hufców przysposobienia wojskowego uczęszczali na kursa oświatowe; — postanowiono zorganizować drużyny „Orląt” jeszcze w 3 miejscowościach; — postanowiono wysłać siedmiu podoficerów na kurs instruktorski p. w. organizowany przez komendę Z. S. od 5 lutego do 5 marca br. w Toruniu.

Podczas odprawy stwierdzono, że oddziały Z. S. są dobrze wyszkolone i karne, co wykazały próbne alarmy podczas ćwiczeń.

Odprawę zakończono odśpiewaniem hymnu strzeleckiego.

Złucia Związku Młodej Polaki

— **Lustracja Z. M. P. w Inowrocławiu.** W ub. sobotę komendant okręgowy Drużyn Stalowych p. J. M. Szlosowski przeprowadził lustrację Oddziału w Inowrocławiu. W godzinach wieczornych w świetlicy Grupy Inowrocław-miasto, lustrator wygłosił pogadankę na temat akcji ZMP przeprowadzanych na terenie Okręgu Pomorskiego.

— **Reorganizacja Oddziału ZMP we Włocławku.** W dniu 28 bm. kierownik sekcji wiejskich ZMP Okręgu Pomorskiego p. Jan Wójtowicz przeprowadził ścisłą inspekcję Oddziału w Włocławku, w wyniku której prace reorganizacyjne powierzył p. Kapuścińskiemu. Wierzymy, iż dzięki p. Kapuścińskiemu praca ZMP na terenie Włocławka nabierze właściwego tężnia i siły, w myśl wytycznych ruchu młodonarodowego.

BIAŁY TYDZIEŃ

ROZPOCZĘTY

Ceny niebywale niskie. Towar zawsze solidny
Zwracam uwagę na niskie ceny w oknach.

Ślaskie damskie za bescen-

Na towary wełniane,

jedwabie, swetry oraz wszystkie artykuły nie objęte cenami Białego Tygodnia udzielam 10% rabatu

Wszyscy spieszymy do

W. Mikołajczyka

Telefon 15-59. GDYNIA Świętojańska 32

Gdynia

REDAKCJA I ADMINISTRACJA
„GAZETY POMORSKIEJ” — Gdynia
ul. Min. Kwiatkowskiego, gmach „Pa-
gedu”, tel. nr. 15-44.

Dziś — Środa 1 lutego
Ignacego
Jutro — Czwartek 2 lutego
M. B. Gromniczej

REPERTUAR KIN

MORSKIE OKO: „Pościg”.
BAJKA: „Czarny księżyc”.
POLONIA: „Zapomniana melodia”. W roli
gł. Helena Grossówna.
LIDO: „Rosalie”.
MIRAZ: „Skłamałam” w roli głównej Ja-
dwiga Smosarska.
ZORZA: „Królowa Przedmieścia” film pol-
ski oraz bogaty nadprogram.
LILY: (Chylonia): „Wiedeń—Petersburg”
(Świecznik królewski).

Notatki kronikarza

— Tradycyjny bal Młodych Drogistów odbędzie się tego roku w salonach Polskiej Riwieri dnia 4 lutego. Tradycja drogistowska wskazuje już na to, że bale Młodych posiadają ustaloną i piękną renomę, jako jedne z najbardziej reprezentacyjnych. W bieżącym sezonie komitet opracował szczegółowy plan niespodzianek, według którego łącznie z gośćmi nie wyjdzie bez upominku z tej niezwykle zabawy. Ochoce tany odbywać się będą wśród rozpylonej woni leśnej oraz przeróżnych wód kwiatowych, aż do białego rana. Zaproszenia oraz wszelkie inform. uzyskać można: Drogeria pod Orłem, 10 lutego 1, tel. 18-60. (7613)

Dnia 31 stycznia 1939 r.

nastąpiło otwarcie
najelegantszej
kawiarni
Cafe Sim
Gdynia
ul. Świętojańska 21.
Prosząc o łaskawe poparcie,
pozostaje
Z poważaniem
GOSPODARZ
7610

— Polski Zbór Ewangelicko-Augsb. w Gdyni podaje do wiadomości, że w dniu 1 lutego o godz. 10 przed poł. odbędzie się nabożeństwo z okazji imienin Pana Prezydenta Rzeczypospolitej w kaplicy Domu Marynarza Szwedzkiego (ul. Jana z Kolna).

— Oplatek P. C. K. W dniu 2 lutego br. o godz. 16 odbędzie się oplatek składkowy drużyny ratowniczo-sanitarnych Polskiego Czerwonego Krzyża w Gdyni w salach restauracji powystawowej przy ulicy Rybackiej 1. Bezpośrednio po „oplatku” odbędzie się zabawa taneczna.

— Krwawa bójka w „Meksyku”. Na Grabówku w t. zw. „Meksyku” mieszkał wraz ze swoją żoną 38-letni Kazimierz Drobczyński, trudniący się sprzedażą „lanszafów”. W związku ze swym „przedsiębiorstwem”, Drobczyński dość często wyjeżdżał, a młoda kobieta pozostawała sama w domu nieraz po kilka dni. Korzystając z częstych wyjazdów męża, Drobczyńska nawiązała bliższą znajomość z czeladnikiem piekarskim Zygmuntem Lambachem.

Nocy onegdajszej Drobczyński niespodziewanie powrócił do domu, a zastawszy Lambacha, rzucił się na niego z nożem. W czasie tej bójki obaj mężczyźni odnieśli po kilkanaście niezbyt groźnych ran.

— Smutne skutki opilstwa. Powracający do domu w Małym Kacku 40-letni Aleksander Gajewski, będąc pijany, wbrew wszelkim zasadom bezpieczeństwa wyszedł na terytorium kolejowe i szedł na wysokim nasypie. Doszedłszy do wiaduktu, prowadzącego na Strzelnicę wifomińska, Gajewski nagle stracił równowagę i runął w dół. — Upadek jego był fatalny. Gajewski doznał złamania prawej ręki powyżej łokcia, złamania 3-ch żeber oraz lekkiego wstrząsu mózgu.

„Nie pozwolimy na to, by w Gdyni powiewał sztandar międzynarodówki”

Wielki wiec przedwyborczy zorganizowany przez OZN w Oblużu

Ostatnio odbyło się w Oblużu zebranie przedwyborcze, zorganizowane przez miejscowy Oddział Obozu Zjednoczenia Narodowego. Sala Remizy Strażackiej była przepelniona. Zebranie zagał przewodniczący p. Pepliński Józef, udzielając następnie głosu p. Józefowi Skrzypińskiemu, kandydatowi listy nr. 3 Chrześcijańskiego Zjednoczenia Narodowo-Gospodarczego. Mówca skrytykował działalność PPS, (którą należało raczej nazwać Żydowską Partią Socjalistyczną), nie przebiegającej w środkach w walce o swe

wpływy na terenie Gdyni, poddał on również krytyce obłudne hasła żydowskich obrońców, rzucane wśród rzesze robotnicze, a które nie są niczym innym, jak tylko pustymi frazesami i czcymi obietnicami. W przemówieniu swoim napomknął również szkodliwą robotę Stronnictwa Narodowego które to nazwać można raczej stronnictwem faryzeuszów, którzy to z jednej strony krzyczą precz z żydami, a z drugiej strony zalecają transakcje na duże nieraz kwoty z fabrykantem czy hurtownikiem-żydem.

Mówca dużo czasu poświęcił zagadnieniu bezrobocia wskazując przy tym jako jedyny środek rozwiązania tego zagadnienia — uprzemysłowienie Gdyni. Omawiając bieżące sprawy Gdyni i jej peryferii, stwierdził, że to wszystko może być rozwiązane jedynie i wyłącznie usilną i harmonijną współpracą wszystkich obywateli.

W imieniu miejscowych kupców przemówił kandydat listy nr. 3 p. Piotr Uzdowski. Trzecim z kolei mówcą był przedstawiciel świata pracy kandydat do Rady Miejskiej p. Józef Morawski, który oświadczył, że nie żadna PPS, lecz owocna i mozolna praca obywateli zaprowadzi nas do lepszego jutra. Nie pozwolimy nigdy na to, aby w Gdyni, która powstała w dużej mierze dzięki mozolnemu trudowi polskiego świata pracy, miał powiewać czerwony sztandar międzynarodowej żydo-komuny. Wreszcie jako ostatni zabrał głos kandydat do Rady Miejskiej p. Jan Formella, zapewniając, iż we wszelkich poczynaniach kierować się będzie jedynie i wyłącznie rzetelną i uczciwą pracą. Przez cały czas zebrania, zebrani wznowili raz po raz owacje na cześć Naczelnego Wodza Marszałka Śmigłego-Rydza.

Dziś, dnia 1 lutego 1939 r. nastąpi otwarcie
składu galanterii damskiej, męskiej i dziecięcej
Gdynia, ul. Świętojańska 34, tel. 2363 (vis a vis Kościoła).
Polecam się łaskawym względem P. T. Publiczności.
STEFAN PUCEK

PRZED WYBORAMI DO RADY MIEJSKIEJ

Życiorysy kandydatów z listy Nr. 3 w Okręgu IV

Ferdynand PODHORODECKI urodził się 25 czerwca 1902 roku w Stryju, gdzie też pobierał wykształcenie średnie. W listopadzie 1918 r. wstąpił jako ochotnik do Wojska Polskiego i przeszedł całą kampanię ukraińską i bolszewicką. Po zakończeniu wojny wstąpił do Marynarki Wojennej, z której w 1924 roku przeszedł do rezerwy. Od 1927 r. w Gdyni pracuje w obserwatorium Morskim P. I. M., a ostatnio w Biurze Angażowania Załóg jako zastępca kierownika.

P. Podhorodecki pracuje społecznie w różnych organizacjach, a przede wszystkim w Związku Rezerwistów, w którym przez 8 lat pełnił funkcje prezesa wgl. wiceprezesa. W 1935 r. zorganizował Związek Byłych Ochotników Armii Polskiej. Przez 2 lata był opiekunem społecznym. Jako radny z wyboru, p. Podhorodecki wchodzi w skład obecnej Rady Miejskiej.

P. Podhorodecki posiada szereg odznażeń, m. in. Srebrny Krzyż Zasługi, Medal za Wojnę, i Medal za długoletnią służbę.

Jan Jasiński, urodził się 27 stycznia 1900 roku w Mławie. Po ukończeniu szkoły powszechnej, do 1919 roku pracował w zawodzie malarskim, po czym wstąpił do Wojska Polskiego jako ochotnik i służył do 1922 r. Po powrocie z wojska p. Jasiński rozpoczął pracę w kolejniactwie, gdzie do dziś pracuje. W Gdyni zamieszkuje od 1932 roku biorąc żywy udział w pracy społecznej. P. Jasiński odznaczony jest Krzyżem Zasługi.

Józef JERECZEK urodził się 12 grudnia 1901 r. w Ranacinie na Pomorzu. Po ukończeniu szkoły powszechnej p. Jereczek uczęszczał do średniej szkoły handlowej w Niemczech. Od 1927 r. prowadzi przedsiębiorstwo — hurtowy i detaliczny handel zbożem, przetworów zbożowych itp. Od kilku lat p. Jereczek jest członkiem korporacji kupieckiej w Gdyni, a poza tym pracuje ofiarnie w P. C. K. i LOPP. P. Jereczek odznaczony jest Srebrnym Krzyżem Zasługi.

Morskie Koło Szybowcowe w Gdyni żegna dotychczasowego kierownika

Z zarządu Morskiego Koła Szybowcowego występuje kierownik techniczny p. A. Kokot. Pan K. poświęcił szymbornictwu wybrzeża 5 lat rzetelnej pracy. — Dzięki poważnemu fachowemu wykształceniu, wybitnym zdolnościom i niezwykłemu poświęceniu, p. A. Kokot postawił dział techniczny na najwyższym poziomie. Pan K. pracował bezinteresownie jednocześnie jako kierownik warsztatów, oraz kierownik wydziału na szybowisku. — Niejednokrotnie całe dni spędzał na szybowisku,

własnoręcznie doprowadzając szybowce do stanu używalności.

M. K. Sz. zawdzięcza również p. Kokotowi uzyskanie i zarejestrowanie obecnego szybowiska oraz zorganizowanie warsztatów.

M. K. Sz. traci jednego z najdzielniejszych twórców i organizatorów. Zarząd M. K. Sz. z żalem żegna p. Kokota, składając Mu serdeczne życzenia dalszej owocnej pracy w umiłowanym lotnictwie, do którego przechodzi.

Puck

— Przedstawicielstwo „GAZETY POMORSKIEJ” w Pucku mieści się przy ul. Meštwinna nr. 4 — dom Straży Pożarnej, telefon nr. 58.

— W razie pożaru telefonuj na nr. 26 lub 58.

— Składajmy ofiary na szkolnictwo polskie zagranicą. Pod tym hasłem odbędzie się w dniu 2 lutego br. na terenie Pucka zbiórka uliczna, którą organizuje w ramach „Tygodnia Szkolnictwa Polskiego Zagranicą” Polski Związek Zachodni przy współudziale miejscowego nauczycielstwa oraz organizacji społecznych.

— Obowiązek zgłaszania koni przypomina Zarząd Miejski wszystkim posiadaczom koni, urodzonych w 1935 r. i starszych, które z jakichkolwiek bądź powodów nie posiadają jeszcze dowodów tożsamości. Zgłoszenie winno nastąpić najpóźniej 3 lutego 1939 r.

W dniu imienia P. Prezydenta R.P.

Obwód gdynski Obozu Zjednoczenia Narodowego podaje do wiadomości, że w dniu 1 lutego 1939 r. o godz. 9,30 odprawione zostanie w kościele Najświętszej Marii Panny nabożeństwo z okazji imienin Pana Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej.

Zebranie przedwyborcze z udziałem kandydatów z listy nr. 3

W czwartek 2 lutego br. odbędzie się w hali Wystaw i Targów przy ulicy Rybackiej nr. 1 o godzinie 17 zebranie przedwyborcze, na którym przemawiać będą kandydaci Chrześcijańskiego Zjednoczenia Narodowo-Gospodarczego z listy Nr. 3.

Wejście za zaproszeniami, które można otrzymać w Sekretariacie Obozu Zjednoczenia Narodowego przy placu Kaszubskim nr. 1, I ptr.

Zjazdy oddłużeńiowe

W dniach 24, 27, 29 stycznia br. odbyły się zjazdy oddłużeńiowe w Bydgoszczy, Żninie i Inowrocławiu. Wybrano 40 delegatów, w tym jedną delegatkę z Zielnik Kujawskich, matka 11-tu dzieci.

Dnia 6 lutego br. zbierze się cała delegacja o godz. 10 punktualnie w hotelu „Polonia” w Toruniu i po wręczeniu uchwały Województwa Pomorskiego, wyjedzie tegoż dnia do Warszawy do Pana Prezydenta R. P.

Wszyscy delegaci winni zebrać jak najobfitszy materiał, zaopatrzone w jak największą ilość podpisów.

Dnia 4 lutego br. w Starogardzie o godz. 11 w sali p. Wojciszaka odbędzie się zgromadzenie oddłużeńiowe, na które wszystkich zainteresowanych uprzejmie zapraszamy. (2411)

Za Komitet: (—) Fr. Wojciechowski.

Kościierzyna

— Przedstawienie i zabawa w Lipuszu. Obrona Narodowa i Związek Rezerwistów w Lipuszu urządzają 2 lutego rb. o g. 18 w salce parafialnej przedstawienie amatorskie pt. „Śpiące Wojsko”. Po przedstawieniu odbędzie się zabawa taneczna. Ponieważ dochód z przedstawienia przeznaczony jest na budowę kaplicy Najświętszego Serca Jezusowego w Motolu na Poleciu, a dochód z zabawy na cele Muzeum Kaszubskiego, spodziewać się należy, że społeczeństwo poprze te imprezy.

— Budżet na rok 1939-40 uchwalony jednogłośnie. W ub. piątek odbyło się zebranie Rady Miejskiej. Po załatwieniu szeregu spraw przystąpiono do rozpatrzenia budżetu administracyjnego i przedsięwzięcia budżetu miejskiego na rok 1939-40. Budżet uchwalono jednogłośnie w wysokości 35 tys. 105 zł.

Redakcja i Administracja „Gazety Pomorskiej” w Bydgoszczy — ul. Dworcowa 30, tel. 24-80

Redaktor St. Kapkowski przyjmuje od godz. 17—18 (za wyjątkiem dni przedświątecznych).

— **Muzeum Miejskie** przy ul. Farnej otwarte codziennie od godz. 11—15, w niedziele i święta od godz. 11—14. Obecnie w Muzeum wystawa zbiorowa Wojciecha Gersona.

DZURY APTEK.

— **Apteka pod Niedźwiedziem**, Niedźwiedzia 11, tel. 3050.
— **Apteka pod Koroną**, Dworcowa 48, tel. 3301.

WAŻNE TELEFONY:

— **Straż Pożarna**, ul. Pomorska nr. 16, telefon 06.
— **Komisariat Główny P. P.** (gmach wojewódzki), Jagiellońska 5, tel. 2700.
— **Magistrat (Ratusz)** — Jezuicka 1, telefon 2600.
— **Pogotowie Ratunkowe**, Pomorska 16, telefon 2615 i 2616.
— **Starostwo**, Słowackiego, tel. 3250 i 3245.
— **Obóz Zjedn. Narod.** (Gdańska 44) tel. 2261.

PROGRAM KIN:

APOLLO: „Zamknięty świat”,
BALTYK: „Tarzan”,
KRISTAL: „Pokrzywdzona”,
LIDO: „Kłamstwo Krystyny”,
MARYSIENKA: „Romanse cygańskie”.

KALENDARZYK TEATRALNY.

ŚRODA: „Krysia Leśniczanka”,
CZWARTEK: godz. 16 „Błękitna maska”,
CZWARTEK: godz. 20 „Szkłanka wody”,
PIĄTEK: „Krysia Leśniczanka”,
SOBOTA: „Hrabina Marica”,
NIEDZIELA: godz. 16 „Pan Topaz”,
NIEDZIELA: godz. 20 „Hrabina Marica”.

KALENDARZYK KARNAWAŁOWY.

1. 2. (Kasyno Ofic. przy ul. M. Focha) — bal Związku Strzeleckiego bal Legionowy.
1. 2. (Dyr. Kolei) Bal Pikowy
1. 2. (Pod Orłem) Czerwony Krzyż,
1. 2. (Kasyno Cywilne) K. W. „Gryf”.
1. 2. (Resursa) Skarbowcy.
1. 2. (Stara Bydgoszcz) Rezerwiści Koło 10
2. 2. (Dom Rzemieśniczy) Absolv. Średn. Szkoły Zawodowej. Początek o 17.
4. 2. (Pod Orłem) Bal Prasy.
5. 2. (Pod Lwem) Koło LOPP — Papiernia
6. 2. (Resursa) Stow. Pań Miłosierdzia — Fara. Początek o 17.
11. 2. (Resursa) Tow. Kupców.
11. 2. (Kasyno Ofic. przy ul. M. Focha) —
14. 2. (Resursa) Restauratory.

Z Teatru Miejskiego

Dziś, w środę, dalsze przedstawienie „Krysia Leśniczanka”.

W czwartek, 2 bm. o godz. 16 nieodwołalnie po raz ostatni wspaniała operetka „Błękitna maska” w premierowej obsadzie z p. Mary Gabrielli w roli głównej. Bilety po cenach znizowanych do nabycia w kasie teatru.

Wieczorem, o godz. 20, przedstawienie komedii w 5 aktach E. Scribe'a „Szkłanka wody” w opracowaniu reżyserskim dyr. A. Rodziewicz z Domańska, Koronkiewiczówną, Okońska, Mierzejewskim w rolach głównych.

Najbliższą premierą będzie jedna z najpiękniejszych operetek „Hrabina Marica”, operetka w 3 aktach — muzyka Kalmana, z udziałem pp. Mary Gabrielli, Heleny Krzywickiej, Klary Korowicz, Hanny Wańskiej, Kazimierza Dembowskiego, Mariana Domostawskiego, Edwarda Kowalczyka, Tadeusza Kuźmińskiego, Stefana Lochmana i Michała Tatrzjańskiego i Stanisława Winczewskiego. Balet odtańczy walc i tango układu Wacława Zwolińskiego, z Wandą Bończką na czele zespołu. Całość reżysersko opracował M. Domostawski, orkiestrę prowadzi K. Kulecki. Oprawę kostiumowo-dekoracyjną przygotowują pracownicy teatru według projektu Przeradzkiej i Jędrzejewskiego. Premiera wyznaczona jest na 4 lutego br.

Występy Franciszka Brodniewicza w Teatrze Miejskim.

Dyrekcja Teatru Miejskiego im. K. H. Rostworowskiego dbająca, ażeby bydgoskiej publiczności teatralnej dostarczać coraz to nowych artystycznych wrażeń, organizuje atrakcyjne występy znakomitego aktora sceny i najpopularniejszego „gwiazdora” srebrnego ekranu Fr. Brodniewicza. Franciszek Brodniewicz wystąpi w naszym teatrze w nowej wesołej komedii „Dar poranka”, w której odniósł olbrzymi sukces na scenie Teatru Nowego w Warszawie.

Notatki kronikarza

— Dziwne, a jednak prawdziwe. Aż wierzyć się nie chce, a jednak tak jest, że bydgoskie tramwajarzy mają do czynienia aż z 23 rodzajami najrozmaitszych biletów. Są więc bilety abonamentowe miesięczne, kwartalne, roczne, platne, bezpłatne, raździeckie, robotnicze, dla rodzin tramwajarzy na dowieszenie jęzdzenia, uczniowskie, poranne, zwykłe, wojskowe, z prawem przejaz-

Co nas boli?

Stan szkolnictwa powszechnego w Bydgoszczy

wymaga gruntownego zastanowienia się nad tym problemem

Do naszej rubryki codziennej „Co nas boli?” nadszedł dłuższy artykuł, omawiający stan szkolnictwa powszechnego w Bydgoszczy. Autorem artykułu jest dobry znawca tej sprawy — kierownik szkoły powszechnej im. Kościuszki w Bydgoszczy — p. A. Jobke.

Ponieważ artykuł jest dość długi, podzieliłmy go na trzy części, które drukować będziemy kolejno:

Oto, co pisze p. A. Jobke:

„Kiedyś obcy nazywali Bydgoszcz

„die Stadt der Schulen”. Zaborcy budowali tu szkoły, lepiej wyposażali nauczycieli, ale nie dla samej szkoły, nie dla podniesienia wartości i skuteczności pracy szkolnej. Robili to dla innych celów. Bydgoszcz była wierzchołkiem klinu, którym między Wielkopolską, a Pomorze wzdłuż Noteci, wdzierała się fala niemczyzny. Awangardą tej fali była szkoła niemiecka i stąd jej charakter wyznaczał. Z chwilą przyłączenia Bydgoszczy do niepodległej już Polski

nastąpił gwałtowny odpływ tej fali. Szkoła stała się polską i rozpoczęła pełnić swe funkcje wychowawcze. Administracja szkolnictwa przejęły władze miejskie, a później ekspozytura Ministerstwa byłej Dzielnicy Pruskiej. Szkoła ta pracowała w ciężkich warunkach, gdyż objawił się wielki brak przygotowanego personelu. Zmiany metod nauczania pracę w szkole również znacznie utrudniały. Znikł ze szkół kij, znikł dryl, a na ich miejsce wprowadzało polskie nauczycielstwo metody inne, oparte o naukowe podstawy psychologii i pedagogiki.

Nauczycielstwo doskonalilo samo siebie, uzupełniało swe wiadomości, a przez to doskonalilo również warsztat swej pracy, podnosiło poziom szkoły powszechnej.

Jakiż jest stan szkolnictwa powszechnego w Bydgoszczy dziś?

Rozpatrując stan szkolnictwa na pewnym terenie, trzeba przeanalizować stan i wartość poniżej wymienionych czynników, które razem dają obraz mniej więcej całkowity szkolnictwa. Czynniki te to dziecko, nauczyciel, budynek szkolny i jego wyposażenie oraz rodzice.

Dzieci szkół bydgoskich rekrutują się przeważnie ze środowisk majątkowo słabo wyposażonych. Są to dzieci robotników, rzemieślników, drobnych kupców i niższych i średnich urzędników. Dzieci rodziców majątniejszych uczęszczają do szkół prywatnych. Jest ich w Bydgoszczy 5, z których dwie utrzymuje miasto. W wielkiej mierze zapełniają miejskie szkoły powszechne dzieci pracowników miejskich, których Zarząd Miejski zwolnił od opłat za naukę dzieci.

Ogólna ilość dzieci w bydgoskich szkołach powszechnych była w poszczególnych latach różna; zależna od naturalnego przyrostu ludności i migracji wewnętrznej. Krzywa przyrostu dzieci w szkołach bydgoskich byłaby równoległa do krzywej tej dla całej Polski. Ilość dzieci w szkołach bydgoskich w poszczególnych latach wykazuje poniższa tabela:

Rok szkolny	Ilość dzieci	Rok szkolny	Ilość dzieci
1922-23	10004	1930-31	11871
1923-24	9637	1931-32	12618
1924-25	9011	1932-33	14342
1925-26	8514	1933-34	15808
1926-27	8875	1934-35	15851
1927-28	10746	1935-36	16425
1928-29	10749	1936-37	16553
1929-30	11621	1937-38	16552

Najniższą ilość dzieci w szkołach wykazuje rok 1925-26. Przebywały wtedy w szkołach roczniki wojenne, liczebnie bardzo słabe. Odtąd rozpoczął się przyrost dzieci w szkołach, by w r. 1936-37 dość do liczby najwyższej, prawie o 100 proc. przekraczającej cyfrę z r. 1925-26.

Przy racjonalnej i przewidującej gospodarce powinna za tym wzrostem ilości dzieci w szkołach postępować rozbudowa szkolnictwa. Wtedy istniałyby warunki normalne. Tak jednak nie było. W latach słabej frekwencji dzieci szkół nie budowano. Preliminowano jedynie sumy na bieżące wydatki i konieczne inwestycje w szkołach. Gdy w preliminarzu budżetowym znalazły się sumy na budowę szkół, to przy wykonaniu budżetu obracano je na inne cele.

Wytworzyła się w ten sposób sytuacja b. przykra.”

Charakterystykę tej sytuacji zawiera dalsza część listu p. Jobkego, którą zamieścimy w następnym numerze.

Bydgoszczanin, ks. Kaszubowski

odprawił wczoraj pierwszą mszę św.

Wczoraj rano w kościele Najświętszego Serca Jezusowego odbyły się prymicje kapłańskie ks. neoprezbitera **Floriana Kaszubowskiego**. Jako bydgoszczanin, ofiarny społecznik, publicysta i prelegent radiowy, ks. Kaszubowski znany jest powszechnie w Bydgoszczy. Nic też dziwnego, że kościół w dniu prymicji zapełnił się, mimo powszedniego dnia, tłumami wiernych, które towarzyszyły ks. Kaszubowskiemu również w drodze do kościoła i z kościoła. Podczas Mszy św. asystował ks. Kaszubowskiemu m.

innymi **ks. kan. dziekan Stepczyński**.

Podniósł kazanie prymicyjne wygłosił znany publicysta katolicki **ks. red. Cieszyński**. Prymicjant otrzymał kilkadziesiąt depesz gratulacyjnych i niezliczoną ilość rozmaitych dowodów sympatii i pamięci.

Do życzeń tych przyłącza się również nasza Redakcja. Życzymy nowemu Słudze Bożemu łask i błogosławieństwa na nowej drodze życiowej, w szczytnym posłannictwie.

Półtysięczne koło LOPP

przy firmie Bacon-Eksport Gniezno w Bydgoszczy

Koło LOPP przy firmie Bacon-Export Gniezno oddział w Bydgoszczy, którego prezesem jest niestrudzony p. inż. Kosior, liczy obecnie około 500 członków. — Należy więc do największych kół LOPP na terenie Bydgoszczy. Celem, jaki wytyczył sobie zarząd z prezesem p. inż. Kosiorskim na czele, jest urabianie członków Koła LOPP pod względem narodo-państwowym, na prawdziwych Polaków-patriotów,

urządzenie rozmaitych zebrań z przebiegami, różnych wycieczek o charakterze naukowym, oraz szerzenie oświaty, do czego wydatnie przyczynia się dobrze wyposażona biblioteka Koła. Oprócz tych szczytnych zadań, jakie spełnia, zarząd wziął sobie za obowiązek wychowanie towarzyskie i wzajemne zapoznanie się pracowników wymienionej firmy.

du kolejką powiatową i wiele wiele innych. Wyznać się w tym labiryncie — to rzecz naprawdę dość trudna. Omylić się nie można, bo w każdej chwili wsiąść może kontroler i natychmiast błąd wykryje. Każdy tramwajarz musi więc pełnić służbę z całą uwagą i dobrze w czasie niej myśleć, jakkolwiek do myślenia ustawowo nie jest obowiązany — ustawa kwalifikuje go bowiem jako pracownika fizycznego.

— **Walne zebranie Czerwonego Krzyża.** Walne zebranie bydgoskiego oddziału Czerwonego Krzyża odbędzie się w dniu 10 lutego br. o godz. 19.30 w Klubie Polskim.

— **W Komis. II. P. P. w Bydgoszczy**, przy ul. Wileńskiej, znajduje się czarna damska torebka ręczna, lakowa, na zewnętrznej stronie wyduszone kwiaty, 2 używane brązowe teki skórzane i damska czarna parasolka. Przedmioty te pochodzą z kradzieży. Osoby poszkodowane mogą się zgłosić w wymienionym Komisariacie P. P. celem rozpoznania.

— **Poco jest ten pusty plac?** Z zadowoleniem notowaliśmy wiadomość o tym, że władze miejskie przystąpiły do przebudowania Pl. Teatralnego. Mówiło się wówczas, że na postoju, jaki powstanie w miejscu dawnego skweru, ulokowane zostaną samochody. Gdy Pl. Teatralny rozszerzono, postój przeznaczono jedynie dla samochodów prywatnych. Samochody te prawie nigdy nie parkują na tym miejscu. Rekordem było zauważenie przez nas pewnego dnia aż 3 samochodów. Poza tym plac jest pusty. A tymczasem taksówki nadal korkują ulicę Jagiellońską. Czy nie byłoby raczej rzeczą wskazaną przeniesienie tu taksówek? Ul. Jagiellońska jest przecież arterią komunikacyjną. Zresztą taksówki w bezpośrednim sąsiedztwie kościoła nie są na miejscu!

— **Mieszkańcy ul. Grunwaldzkiej** skarżą się na fatalny odbiór radiowy spowodowany rzekomo niezablokowaniem motoru w jakimś tartaku, znajdującym się przy tej ulicy. Zwracamy na to uwagę Referatu Zakłóceniuowego Polskiego Radia, urzędującego w Bydgoszczy.

— **Włamanie do mieszkania nauczyciela.** W Łochowie pow. bydgoskiego podczas nieobecności domowników, złodzieje włamali się do mieszkania nauczyciela Kazimierza Paszkiewicza. Łupem złodziejów padły różne przedmioty, wartości około 300 zł.

— **Kosztowne pośrednictwo.** Policja bydgoska zawiadomiona została przez p. Martę Stępnia, że zgłosił się u niej pewien znajomy człowiek i zaofiarował się pośredniczyć przy nabyciu roweru. Rzekomo na zalickowanie tego roweru pobrał 30 zł. Z pieniędzmi tymi ulotnił się w niewiadomym kierunku.

Glód i chłód nie czekają

Nie zwlekaj z ofiarą na Pomoc Zimową

Wielkie wygrane 43-ej Loterii

Zł 100.000

na nr. 132791

Zł 50.000

na nr. 110183

Zł 25.000

na nr. 110706

Zł 10.000

na nr. 124826

Zł 5.000 na nr. 110736

Zł 5.000 na nr. 140877

Zł 5.000 na nr. 33250

Zł 5.000 na nr. 155111

oraz wiele wygranych

po 2.500 zł, 2.000 zł, 1.000 zł i t. d.

znowu padły w znanej ze szczęścia kolekturze

„Uśmiech Fortuny”

Bydgoszcz, Pomorska 1. Toruń, Zeglarska 31.

Kto więc wygrać pragnie, niech tam kupi los do I-ej Klasy 44-ej Loterii 5934

Wróciłem Dr. med. A. Kierz
Bydgoszcz, ul. Dworcowa 12
Godziny przyjęć: 10—12
16½—18½
Telefon 19-88.

Notowania giełdowe

NOTOWANIA GIEŁDY WARSZAWSKIEJ
z dnia 31 stycznia

DEWIZY: Belgia 89,72; Berlin 213,07; Gdańsk 100,25; Amsterdam 287,22; Kopenhaga 111,08; Londyn 24,88; Nowy Jork czeki 5,30%; Nowy Jork kabel 5,31; Oslo 124,97; Paryż 14,07; Praga 18,16; Sztokholm 128,22; Zurych 120,05; Włochy 27,81; Helsinki 10,97; Montreal 5,26%. — Tendencja nieco mocniejsza.

WALUTY: Belgi belg. 39,78; Dolary amer. 5,29; Dolary kanad. 5,24½; Floreny hol. 287,22; Franki franc. 14,07; Franki szwajc. 120,05; Funtury ang. 24,88; Guldeny gdańskie 100,25; Korony duńskie 111,08; norweskie 124,97; szwedzkie 128,22; Liry włoskie 16,40; Marki fińskie 10,97; Marki niem. srebrne 75,00.

AKCJE: Bank Polski 132,50; Bank Zachodni 42,50; Cukier Warsz. 34,50; Węgiel 34,00; Lilpop 92,00; Modrzejów 18,75; Ostrowiec 67,75; Starachowice 50,50; Zieleniewski 77,00; Zyrardów 61,50.

PAPIERY: 4½ proc. wewnętrzna 65,50; 3 proc. inwest. I em. 85,50 serie 91,38, II em. 86,50 serie 92,38; 5 proc. konwersyjna 70,00; 4 proc. prem. dol. 42,80; 4 proc. konsolidacyjna 66,25 drobne; 4½ proc. ziemskie seria piąta 63,50; 5 proc. Warszawy 1933 r. 73,25 setki; 5% Lubina 1933 r. 61,88; 4½% Łodzi 62,00; 5 proc. Łodzi 1933 r. 65,00; 5 proc. Radomia 1933 r. 61,00. — Tendencja dla pożyczek nieco mocniejsza, dla listów ziemskich utrzymana, dla miejscowych nieco mocniejsza.

**CEDULA URZĘDOWA GIEŁDY
ZBOŻOWO - TOWAROWEJ W BYDGOSZCZY**
z dnia 31 stycznia

Zboża: pszenica 18,75—19,25; żyto 14,75—15,00; jęczmień 678-678 g.l. 17,00—17,25; jęczmień 644-650 g. l. 16,50—16,75; owies 14,25—14,75.

Przetwory młynarskie. Mąka pszenna gat. I wyściągowa 0—30% wł. w. 39,00—40,00; 0—35% 38,00—39,00; gat. I 0—50 proc. wł. w. 35—36; IA 0—65 proc. wł. w. 32,50—33,50; mąka pszen. gat. II 35—65% wł. w. 28,00—29,00; razowa 0—95% wł. w. 26,00—27,00; mąka żytn. gat. IA 0—55% wł. w. 24,50—25; razowa 0—95 proc. wł. w. 20,00—20,50; mąka żytnia 70 proc. eksp. na wywóz do W. M. Gdańska 23,50—24,00; otręby pszenne mialkie z przem. stand. 12,00—12,50; średnie z przem. stand. 12,00—12,50; grube z przem. stand. 12,75—13,00; otręby żytnie z przem. stand. 11,25—11,75; otręby jęczmienne 11,50—12,00; kasza jęczmienna: krajana wł. w. 26,00—27,00; pecczak wł. w. 26,00—27,00; perłowa wł. w. 36,50—38,00.

Strączkowe, oleiste, koniezyne, nasiona i inne. Groch: polny 22—24; Wiktoria 27—30; (Folger) 24—26; wyka jara 18—19; peluska 22,50—23,50; lubin

żółty 12,50—13,00; lubin nieb. 11,25—11,75; seradela 21—23; rzepak jary bez w. 45—48; rzepak ozimy bez worka 49—50; rzepak ozimy bez worka 44—45; siemie lniane 59—61; mak niebieski 93—96; gorczyca 48—51; konieczna czerwona bez kanianki o czystości 97 procent 116—120; konieczna czerwona sur. bez ograni. kanianki 70—80; konieczna biała surowa 215—265; konieczna szwedzka 150—170; konieczna żółta odulszczona 60—70; przelot 65—75; tymotka czyszczona 35—40.

Pastewne i inne: makuchy lniane 24,00—24,50; makuchy rzepakowe 13,75—16,25; płatki ziemniaczane 16,00—16,50 sioma żytnia luzem 3—3,50; sioma żytnia prasowana 3,50—4,00; siano nadnoteckie luzem 5,50—6,00; siano nadnot. prasowane 6,25—6,75.

Tendencja i obroty: pszenica 275 ton spokojna; żyto 1549 ton spokojna; jęczmień 478 ton spokojna; owies 55 ton spokojna.

**SPRAWOZDANIE Z HANDLU NASIONAMI
B. HOZAKOWSKI — TORUŃ**
z dnia 30 stycznia

Płacono w dniach ostatnich za 100 kg franco stacja załadowania.

Konieczna czerwona 95—115; konieczna biała średni gatunek 270—300; konieczna biała prima czyszczona 300—350; konieczna szwedzka 150—170; konieczna żółta 58—70; konieczna żółta w łuskach 30—35; inkarnatka 80—90; przelot 65—75; rajgras krajowy 70—80; tymotka 25—35; seradela 19—21; wyka latowa 18—22; wiktoria zimowa 65—75; peluska 21—23,50; groch Wiktoria 23—28; groch zielony 23—24; groch polny 22—25; bobik 20—24; gorczyca 46—52; rzepak 46—48; rzepak 42—45; siemie lniane 50—60; konopie 45—50; mak niebieski 90—95; mak biały 100—120; tatarska 18—22; proso 20—25.

Halle, tu Polskie Radio!

Środa, dnia 1 lutego
PROGRAM OGÓLNOPOLSKI

6,30 Audycje poranne. 11,00 Audycja dla szkół: „Pan Prezydent Ignacy Mościcki gospodarzem Polski” — audycja w dniu imienin Pana Prezydenta w opracowaniu Jadwigi Nadratowskiej. 11,25 W rytmie tańców polskich (płyty). 11,57 Sygnał czasu i hejnał z Krakowa. 12,03 Audycja południowa. 15,00 „Nasz koncert”: „Dawne tańce” — audycja dla młodzieży w wykonaniu Tria P. R. 15,30 Muzyka obładowa w wykonaniu Orkiestry Rozgłośni Katolickiej. 16,00 Dziennik południowy. 16,05 Wiadomości gospodarze. 16,20 Dom i szkoła: O sportach zimowych młodzieży — pogadanka — wygl. Kaz. Muszałówna. 16,35 Recital śpiewaczy Gabrieli Filip de Rocha — sopran. 17,00 „O rzemiośle śpiewowskim” — odczyt wygl. ppik. dypl. Kaz. Zieliński.

17,15 Opowieści o Bachu: „W świecie” — audycja muzyczna. 18,00 Audycja dla wsi. 18,30 „Nasz język” — audycja w opracowaniu prof. Witolda Doroszewskiego. 18,40 „Dyskutujmy”: „Nakazy konwensansu i nakazy dobrego wychowania” — dyskusję zagał Olga Ustupka-Wróblewska. 19,00 Koncert rozrywkowy muzyki polskiej (z Wilna). 20,35 Audycje informacyjne. 21,00 „Opowieść o Chopinie” — w opracowaniu Karola Stromengera. 21,45 „Poezja wieku złotego” — audycja w opracowaniu Juliana Krzyżanowskiego prof. U. J. P. 22,00 Folklor różnych krajów: „Jugostawia” (płyty). 22,45 Muzyka lekka (płyty). 22,55 Przegląd prasy. 23,00 Ostatnie wiadomości dziennika wieczornego, Komunikat meteorologiczny. 23,05 Wiadomości z Polski w języku angielskim („F. I. S.”).

ROZGŁOSNIA POMORSKA W TORUNIU

6,57 Pieśń „Witaj Gwiazdo Morza”. 10,00 Muzyka salonowa (płyty). 10,55 Program na jutro. 11,15 Muzyka francuska (płyty). 13,00 Dla każdego coś ładnego (płyty). 13,50 Wiadomości z Pomorza. 18,00 „Jak kupić dobrą krowę” — pogadanka lek. wot. Zygmunta Olszańskiego. 18,10 „Flota wojenna dawnej Rzeczypospolitej” — felieton dr. Mariana Pelczara (z Gdyni). 18,25 Wiadomości sportowe z Pomorza. 22,00 Gra zespół taneczny Pluteckiego — transmisja z kawiarni „Pod Orlem” w Toruniu.

AUDYCJE ZAGRANICZNE

19,30 LIPSK. „Uprowadzenie z Seraju” — opera Mozarta. 20,10 DEUTSCHLANDSENDER. Koncert symf. 21,00 BRUKSELA FRANC. „Angelique” — komedia muzyczna Iberta. 21,00 RZYM. „La Dama Boba” — opera Wolf-Ferrari. 21,10 BRATISLAWA. Symfonia Nr. 4 Czajkowskiego 21,15 DROITWICH. Koncert symfoniczny z Queen's Hallu.

Czwartek, dnia 2 lutego

PROGRAM OGÓLNOPOLSKI

7,20 Muzyka poranna w wykonaniu Orkiestry Rozgłośni Poznańskiej oraz Chóru Gimnazjum im. Marii Magdaleny. 8,00 Dziennik poranny. 8,15 Koncert rozrywkowy w wykonaniu Orkiestry pod dyr. Adama Hermana. 9,00 Transmisja nabożeństwa z kościoła św. Krzyża ks. ks. Misjonarzy w Warszawie. Po nabożeństwie ok. godz. 10,30 Muzyka (płyty). 11,57 Sygnał czasu i hejnał z Krakowa. 12,03 Poranek muzyczny — transmisja z Dworu Artusa w Toruniu. Wykonawcy: Orkiestra Symfoniczna Pomorskiego Towarzystwa Muzycznego i Edmund Rösler — fortepian. 13,00 „Poeta polskich dzieci” — (Władysław Belza) — szkic literacki dr. Witolda Belzy. 13,15

Muzyka obładowa. 14,45 Audycja dla młodzieży: „Masz kłopoty” — gawęda Starego Doktora”. 15,00 Audycja dla wsi. 16,30 Recital skrzypcowy Tibora Vargi. 17,00 Oryginalny Teatr Wyobraźni: „Księżniczka” — premiera słuchowiska Stanisława Wasylewskiego. 17,40 Koncert rozrywkowy. Transmisja z sali Reursury Kupieckiej. 19,30 Muzyka taneczna (płyty). 20,15 Audycje informacyjne: „F. I. S.” „Co się dzieje w Zakopanem” — reportaż dźwiękowy z Zakopanego. 21,00 Stanisław Moniuszko: „Verbum nobile” — opera w 1 akcie. Transmisja z Teatru Wielkiego w Warszawie. 22,15 Muzyka taneczna w wykonaniu zespołu Pawła Rynasa. 23,00 Ostatnie wiadomości dziennika wieczornego, Komunikat meteorologiczny. 23,05 Wiadomości z Polski w językach obcych („F. I. S.”). 23,15 Koncert kameralny muzyki polskiej.

ROZGŁOSNIA POMORSKA W TORUNIU

15,00 Recital skrzypcowy Jerzego Stefana. Akomp. Irena Kurpisz-Stefanowa. 19,30 Morski przegląd gospodarczy — w opracowaniu Bartłomieja Rusieckiego. 19,40 Recital fortepianowy Stanisławy Pawlikowskiej. 20,10 Wiadomości sportowe z Pomorza.

AUDYCJE ZAGRANICZNE

19,00 WIEDEŃ. „Koenigsballade” — opera Rudolfa Wille. 20,15 RADIO ROMANIA. Koncert symfoniczny. 20,10 KOPENHAGA. Koncert symfoniczny. 21,00 MEDIOLAN. Wieczór oper. 21,30 RADIO PARIS. Koncert symfoniczny. 21,30 WIEŻA EIFFLA. „Le comte Ory” — opera Rossiniego.

Pogadanka rolnicza

Tematem radiowej gawędy lekarza weterynarii Zygmunta Olszańskiego, będzie sprawa zawsze rolnika interesująca: „Jak kupić dobrą krowę”. Prelegent udzieli wskazówek praktycznych i zapozna słuchaczy z zasadami, jakimi przy kupnie bydła należy się kierować. Audycję nada Toruń w dniu 1 lutego o godz. 18,00.

Recital skrzypcowy Jerzego Stefana

W czwartek, 2 lutego o godz. 15,00 wystąpi przed mikrofonem toruńskim prof. Konserwatorium Pom. Tow. Muz. Jerzy Stefan. Znakomity skrzypek wykona przy akompaniamencie fortepianowym prof. Ireny Kurpisz-Stefanowej szereg utworów Viouxtempa'a, Albeniz'a, Wieniawskiego, Manen'a i Nowacek'a.

Tego samego dnia o godz. 19,40 bydgoskie studio nadaje recital fortepianowy Stanisławy Pawlikowskiej. Na program złożą się utwory Brahmsa, Rachmaninowa, Albeniz'a i Prokofiewa.

BIIAŁE TYGODNIE

połączone z wyprzedazą poinwentarzowa

W DOMU TOWAROWYM

W. KORZENIEWSKI Sp. Akc.

Grudziadz, Rynek 22-24.

Od piatku, dn. 3 lutego do soboty, dn. 25 lutego !!

Nasze „białe tygodnie”, jak wynika z cennika, który oddzielnie wysyłamy, będą rewelacją pod względem sortymentu jak i niskich cen!

Prosimy o przybycie i z dalszych stron Tomorza.

Od morza aż do gór

zgodny wola chór:

GRAJCIE u
DZIERŻANOWSKIEGO

CENTRALA: WARSZAWA NOWY ŚWIĄT6
ODDZIAŁ: GNEZNO - CHROBRE 6014
TAM STAŁE DADA WIELE WYGRANYCH

Reklama dźwięwnia handlu!

**WEZWANIE DO SKŁADANIA OFERT
PISEMNYCH**

Państwowy Zakład Zdrojowy w Ciechocinku niniejszym ogłasza nieograniczony przetarg ofertowy na dzierżawę w roku 1939

budynku kina „Sfinks”
Termin składania ofert do dnia 16 lutego 1939 r.,
otwarcie ofert nastąpi 18 lutego 1939 r. o godz. 10-tej.

Oferty należy składać wyłącznie na formularzach przetargowych, które można otrzymać w Biurze Zakładu Zdrojowego.

Państwowy Zakład Zdrojowy zastrzega sobie prawo wyboru oferenta oraz unieważnienie przetargu.

Dyrektor Zakładu Zdrojowego:
(-) St. Wiśniewski (10978)

Zl. 82/ys

GD AŃSK

DROGERIA POLSKA
rok jubileuszowy
Artykuły toaletowe — Farby — Perfumeria
Foto: Film — Wywoływanie Telefon 22813
— Kopiowanie 2 razy dziennie 16

Zygmunt Buliński Kassub. Markt 1a,
przy dworcu (róg Danziger Privat-Actien-Bank).

ZELOWKI GOLIATOWE
Poczwornej wytrzymałości — Chemiaz. farbniarstwo
Zakład wulkanizacyjny obuwia gumowego.
Wszelkie obuwia na miarę i rozmiarowy.
Właśc. W. Muzych
Müllers Gollath-Sohlerei II, Damm 17, tel. 2889

OGŁOSZENIE

W sprawie postępowania układowego, dotyczącego majątku Edwarda Sowińskiego z Szymkówka, pow. Brodnica, otwartego prawomocnym orzeczeniem Wojewódzkiego Urzędu Rozjemczego w Toruniu w trybie rozporządzenia z dnia 24. 10. 34 r. (Dz. U. R. P. nr. 5/36 r. poz. 59),

wzywam

wszystkich wierzycieli wymienionego dłużnika do zgłoszenia swych pretensyj w terminie sprawdzenia wierzytelności, który wyznaczam na dzień 8 lutego 1939 r. godz. 12-iej w Wojewódzkim Biurze do spraw Finansowo-Rolnych w Toruniu, ul. Warszawska 12. W zgłoszeniu należy podać: a) imię i nazwisko względnie firmę wierzyciela, jego miejsce zamieszkania lub siedzibę, b) nieprzedawnioną pretensję w kapitale i datę jej powstania, c) szczegółowy wykaz nieprzedawnionych należności ubocznych wraz z procentami do dnia 10 grudnia 1938 r., d) dowody wierzytelności z dokładnym ich oznaczeniem, e) rodzaj zabezpieczenia wierzytelności.

(-) Henryk Sas-Klechniowski,
Nadzorca w postępowaniu układowym. (2403)

BECZKI

próżne od smoly i t. p.
w dobrym stanie kupimy
każdą kosc 7612
Zakłady Przemysłowe
M. Krenski Sp. z o. o.
Gdynia, ul. Gdańska 15,
tel. 2620 i 2231,

Gabinety Kluby

lampy stojące,
pokoje kombinowane
poleca firma
Bracia Tews
Toruń, Mostowa 30

Owczarki

niemieckie, foksteriery ostrowłose szczeniaki sprzedaje hodowla

Zamek Dybowski
premiowani złot. i srebr. medalami 2405

Jan Sutorowski
Toruń 3, Kościuszki 16.

Solidne Meble
W. GRALEWSKI
1338 Toruń ul. Prosta 21
vis a vis ul. Wysokiej

Dlaczego „Kiermasz” robi dobre interesy?

Gdyż towar zakupuje tylko pierwszorzędny i gwarantowany do zyczeń Klientów bezwzględnie się stosuje. Obłudze nie wolno żądać za towar ceny wyższej od ściśle wyliczonej i podanej jej przez biuro pod rygorem najwyższego zwolnienia.

„KIERMASZ ŚWIATOWY”

Bracia Rymarscy
Toruń, Staromiejski Rynek 30, telefon 1446.
Gdynia, Starowiejska 17, tel. 28 23.

BIAŁE TYGODNIE!

rozpoczynam w środę dnia 1. lutego 1939 r.
Ceny moje tegoroczne są znacznie obniżone i bezkonkurencyjne.

Otrzymałem olbrzymią partię białych płócien z największych fabryk krajowych i sprzedaję takowe **niebawale tania, dopóki zapas starczy.**

PŁÓTNA BIELIŻNIANE:				PŁÓTNA POŚCIELOWE:			BIELIŻNA DAMSKA:		
Większa partia firan, obrusów, chodników, dywanów — okazują się tania	gospodarskie	70 cm. metr.	0.58	Krośniak	140 cm. metr.	1.55	Koszule płócienne	od 0.95	Olbrzymi wybór w białej damskiej, męskiej, dziecięcej, haftach i koronkach.
	gospodarskie	80 „ „	0.60	Silesia	140 „ „	1.80	„ macco	„ 1.75	
	Creas	70 „ „	0.62	Pościełowe	160 „ „	1.70	Garnitury damskie	„ 2.10	
	Creas	80 „ „	0.68	Linon	160 „ „	1.90	„ jedwabne	„ 3.65	
	Madepolam	80 „ „	0.95	Prześcieradłowe	140 „ „	1.50	Reformy macco	„ 1.05	
	Nansuk	80 „ „	1.20	Prześcieradłowe	160 „ „	1.70	„ jedwabne	„ 1.95	
Surówka	od „ „	0.42	Obrusowe	140 „ „	1.95	Halki damskie jedwabne	„ 3.95		
Ręcznikowe	od „ „	0.28				Chusteczki	„ 0.13		

Zwracam uwagę na moje okna wystawowe oraz dekoracje wewnętrzne. Poza tym udzielam na wszystkie inne towary **przy sprzedaży gotówkowej 15% rabatu, na konfekcję 20% rabatu.**

W. Maciejewski — Tczew Największy skład białawców i konfekcji na miejscu.
Olbrzymi wybór! Wzorowa obsługa! Stałe ceny!

Krem HALINA Nr. 2
usuwa zmarszczki idealnie pielęgnuje cerę.

SPRZEDAŻE

Już posezonowa
sprzedaż obuwia. — Ceny znacznie niższe. — Doga, Toruń, Szeroka 8. (2414)

Artykuły karnawałowe! Czapeczki, kotyliony, serpentyny, konfetti, wielki wybór — najtaniej „Tani Bazar Zabawek” Toruń, Św. Ducha 15. (2302)

Chorzy!
Mamy skuteczne zioła lecznicze, artykuły chirurgiczne i opatrunkowe. Hurtownia Jan Kapczyński, Szeroka nr. 35. (2290)

Smalec
czysty rafinowany, specjalnie dla cukierni, piekarni i zakładów gastronomicznych, wędliny i konserwy mięsne, poleca Przetwórnia Mięsna w Wolkowsku, składy Gdynia, ul. Świętojańska 100 m. 3 w podwórzu, tel. 16-68. Zadzajcie cenników. (7611)

MEBLE
solidne
po cenach przystępnych tylko w firmie
GÓRECKI, Toruń
Żeglarska 27, telef. 1251

Wózki
dziecięce, lalkowe, wybór — najtaniej „Tani Bazar Zabawek” Toruń, Św. Ducha 15. — Firma polsko-chrześcijańska.

Elegancka
jadalnię, pierwszorzędny fortepian (Blüthner), radio, zegar, kryształ, naczynia i inne rzeczy tania na sprzedaż. **Sopoty, Adolf Hitlerstrasse 756 II ptr. prawo.** Oglądać można od godz. 16—19. Tel. 51649. (8918)

Kieszonkowy odbiornik radiowy!!!
Gra wszędzie! Komplet zł 3.50 plus porto — płatne przy odbiorze. Zamówienia skutecznie: Wytwórnia „Mikradio”, — Lwów, Pasaż Hausmana nr. 7. (8917)

Parcele
budowlane zatwierdzone, obok „Ośrodku Zdrowia”, sprzedam tania. Toruń, ul. Czarlińskiego 12/23. Wiad.: Matejki nr. 28 m. 69. (2410)

Wielka licytacja likwidacyjna
odbędzie się w piątek, 3 lutego 1939 r. o godz. 12 w południe na podwórzu p. Lamberta Sadeckiego w Toruniu, ul. Mickiewicza 6/8. Sprzedawane będą: pokój stołowy, dębowa jasna, biurko dębowe, różne kanapy, leżanki, szafy, krzesła i rozmaite inne rzeczy. (2404)

Persil
oryginalna paczka tlvko 0.67 zł. Hurtownia Jan Kapczyński, Szeroka 35. (2290)

Kuchnie
jadalnie, sypialnie, gabinety, tapczany poleca
T. Kasprówicz
Toruń, Prosta 5. 847

P. P. Budowniczym
polecam żwir, pospółki, piasek wiślany i kamień każdej ilości dostarczy R. Śliwiński, Toruń, Wielkie Garbary 12 m. 1. (2353)

Tanio
kupujesz teraz obuwie posezonowe. **Doga, Toruń, Szeroka 8.** (2414)

ZAGADKA PREMIOWA DLA NASZYCH CZYTELNIKÓW ?? PRZYGODA W PARYŻU ??

Film?...
powieść?...
audycja radiowa?...
sztuka teatralna?...
impieza karnawałowa?...
niedyskrecja prasowa z życia moźnych tego świata?...

50 najlepszych odpowiedzi trafnych zdobędzie komplet książek (2 tomy) naszego wydania K.

Odpowiedzi prosimy nadsyłać do redakcji „Gazety Pomorskiej” w Toruniu do dnia 10 lutego br.

Farby
lakiery, frotery, wiorw. natw. świece, oliw. smarw, tran. Hurtownia Jan Kapczyński, Szeroka 35. (2290)

MIESZKANIA
Mieszkanie

stoneczne 2—3-pokojowe z gazem i elektrycznością, dla małej rodziny, poszukuję. Płacę 200 zł zgóry. Zgłoszenia: Adm. „Gazety Pom.” Tczew, ul. Kościuszki 1 pod nr. 6512.

4-pokojowe
mieszkanie z wszelkimi wygodami na I piętrze. Wiadomość u właściciela, Toruń, Nowy Rynek nr. 18, w składzie mebli. (2406)

Pokó!
dla lepszej solidnej osoby z całym lub częściowym utrzymaniem. Toruń, Nowomiejski Rynek 4, I ptr. (2396)

Mieszkanie
małe ze stajnią, na przedmieściu, szukam. Oferty z ceną do „Gazety Pomorskiej” Toruń. (2408)

RYNEK PRACY

Kasjerka
rutynowana do dużego sklepu detalicznego potrzebna zaraz. Zgłoszenia z życiorysem i odpisami świadectw kierować do Administracji „Gazety Pomorskiej” w Tczewie pod nr. 6514.

Zarząd Gminy Podgórz-wieś w Podgórzu przyj-mie

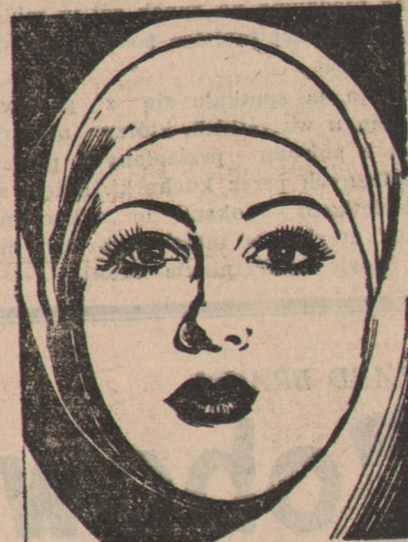
Praktykanta
biurowego. — Praktyka bezpłatna. Zgłoszenia pisemne. Zgłoszenia nieuwzględnione pozostaną bez odpowiedzi. (2409)

Młody kupiec
energiczny, sumienny do podróży i ewent. do biura, obeznany na terenie Gdyni i Pomorza, potrzebny od zaraz. Szczegółowe oferty pod „Hurt Papieru” do „Gazety Pomorskiej” Gdynia. (7615)

KUPNA

Skórki
pomarańczowe i cytrynowe czyste i świeże kupuję w każdej ilości. — Aleksander Freining, Toruń, Podmurna 58/60. (2412)

Tajemnica nigdy nie starzejącej się kobiety

A ni jednej zmarszczki w wieku 45-ciu lat! Gładka, jasna, nieskazitelna cera młodej dziewczyny! Robi to wrażenie cudu, ma jednak naukowe uzasadnienie. Jest to cudowne działanie „Biocela”, zdumiewającego wynalazku Profesora Uniwersytetu Wiedeńskiego D-ra Stejskal. Biocel jest to cenny naturalny, odmładzający składnik, niezbędny dla każdej gładkiej, nie pomarszczonej skóry. Wchodzi on obecnie w skład Kremu Tokalon koloru różowego, spreparowanego według oryginalnego, francuskiego przepisu znakomitego paryskiego Kremu Tokalon. Odżywia i odmładza skórę podczas snu. Budzi się Pani młodsza z każdym rankiem. Zmarszczki są wygładzone. — W dzień natomiast należy stosować Odżywczy Krem Tokalon koloru białego (nie tłusty). Czyni skórę jasną i świeżą, rozpuszcza wagi i usuwa wszelkie wady cery. Odmłodzi się o dziesięć lat i pozostań młodą! Połóż kres swiętozłym mięśniom twarzy! Posadź się nieczyste, zwiedź cery! Odzyskaj jasne, jędrne policzki i delikatną urodę dziewczęcych lat! Będziesz zachwycona cudownym działaniem obu Odżywczych Kremów Tokalon. W przeciwnym razie chętnie zwrócimy Pani pieniądze.

RÓŻNE

Udzielam

tanio korepetycji i lekyj
francuskiego, niemieckiego angielskiego i gry na fortepianie. Adamska, Toruń Sukiennicza 4. 14

Chiromantka

grafologini, przepowiada zdumiewająco przeszłość, teraźniejszość i przyszłość. Wejście niekropujące. Ceny niskie. — Przyjmuje codziennie oraz w niedzielę i święta od godz. 8—20 Tczew, Sambora 6, I ptr. lewo.

OGŁOSZENIA:
wiersz milimetrowy na stronie 1-lamowej . . . . . 0,20 zł
w tekście na pierwszej stronie . . . . . 1,00 zł
w tekście na drugiej i trzeciej stronie . . . . . 0,80 zł
w tekście na dalszych stronach . . . . . 0,50 zł
Drobne za słowo 15 gr. Pierwsze słowo i wyrazy tłustym drukiem liczymy podwójnie.
Za ogłoszenia sądowe i urzędowe w drobnym składzie 25 proc. drożej.
Dla poszukujących pracy i nekrologi 25 proc. zniżki.
Komunikaty 50 gr za wiersz.
Za ogłoszenia skomplikowane i z zastrzeż. miejsca 20 procent nadwyżki. W W. M. Gdańsku cennik ogłoszeniowy jest identyczny z cennikiem dla Polski, z tym jednak że rachunki mogą być regulowane w guldenach gdańskich.

ABONAMENT MIESIĘCZNY WYNOŚI:
Z doręczeniem przy pomocy poczty wyd. K. z do. 24 3,10 miesięcznie
Z dodatkami książkowymi 2,90 „
Z odbiorem w administracji z dodatkami książkowymi 2,90 „
Z dodatkami książkowymi z doręczeniem przez pocztę 4,20 „
Z odbiorem w administracji „Gazeta Gdańska” w Gdańsku: Z odbiorem w administracji lub odnośnikiem do domu . . . . . G. 2,00 „
Z doręczeniem przez pocztę . . . . . G. 2,32 „
z dodatkami książkowymi . . . . . G. 2,90 włą. G. 3,22 „
W razie wypadków spowodowanych siłą wyższą, Administracja nie odpowiada za dostarczenie pisma.

UWAGI:
Najmniejsze ogłoszenie drobne liczymy za 10 słów. Ogłoszenia drobne przyjmujemy jedynie do 50 słów, powyżej — liczymy według rozmiaru. Zastrzeżenie miejsca dla ogłoszeń drobnych nie przyjmujemy, dla innych tylko wówczas, gdy za takie zastrzeżenie zostanie zapłacony przewidziana w cenniku 20 proc. nadwyżka. Omyłki, które zasadniczo nie zmieniają treści ogłoszenia, nie upoważniają do żądania zwrotu gotówki, ani też nie zobowiązują Administracji do bezpłatnego powtórzenia ogłoszenia. Uzasadnione reklamacje będą uwzględniane o ile zostaną wniesione do dni 8-miu od daty ukazania się ogłoszenia, lub od daty otrzymania rachunku. Przy sądowym sąganiu należności rabat upada. Za terminowy druk i przepisane miejsce ogłoszenia Administracja nie odpowiada.

Krzyżujące teczki

Wobec częstych napadów na urzędników bankowych, wprowadzono w Stanach Zjednoczonych teczki, zamykane na patentowany zamek. W zamku tym znajduje się ukryty mechanizm, który wydaje z siebie alarmowe dźwięki podobne do huczenia syreny, gdy ktoś niepowołany, nie znający mechanizmu, próbuje teczkę otworzyć. Dzięki temu wynalazkowi udaremniono od chwili jego wprowadzenia, t. j. od mniej więcej trzech miesięcy, ponad 100 kradzieży.

Wynalazek inżyniera amerykańskiego zdobył sobie duży rozgłos na drugiej półkuli i wprowadzony został poza Ameryką, północną również w Kanadzie, w niektórych stanach Ameryki południowej, a nawet w Australii.

Dobry choć nie zupełnie uczciwy interes

U dentystów paryskich zjawiał się w ostatnich dniach młody Arab, podający się za agenta znanej firmy sprzedającej materiały dentystyczne, i proponował lekarzom nabycie nowowynalezonego środka nie tylko znakomicie odcyszczającego narzędzia lekarzy, lecz mającego je również chronić od rdzewienia. Znana firma budziła zaufanie lekarzy, którzy chętnie kupowali nowy płyn, dając Arabowi zarobić do 1.400 franków dziennie. Wkrótce jednak do firmy zaczęły napływać reklamacje, albowiem niezawodny środek okazał się zwykłą... wodą. Oczywiście firma nie wiedziała o niczym i Arab, którego w krótkim czasie ujęto, musiał przyznać nie tylko słuszność chemicznej analizy jego wynalazku, lecz duma dziś w celi więziennej nad własną lekkomyślnością.

Sól w tabletkach

W niektórych państwach Zachodu wprowadzono niedawno na rynek sól w tabletkach. Na każdej tabletkie podana jest dokładnie waga.

Inowacja ta spotkała się z gorącym przyjęciem u wszystkich, którzy nie raz cierpieli z powodu przesolonych potraw, przyrządzanych przez kucharki. Dzięki soli w tabletkach — okazji do „zakochania się” (jak zwykle w takich okazjach mówimy) będzie niewątpliwie mniej.

Strajk rozwoziciele piwa w Stanach Zjedn.

Rozwoziciele piwa zabarykadowali swymi wozami dojeżdż do browaru w Detroit, w którym wybuchł strajk.

Herbatę w Europie pijemy od niedawna

Badania uczonych amerykańskich wykazały, że najstarsze wiadomości o herbatce, jakie posiada ludzkość, odnoszą się do okresu panowania chińskiego cesarza Szen-Nunga (rok 2737 przed Chrystusem). Jest to jednak źródło z okresu nawpół legendarnego. W 550 roku przed Narodzeniem Chrystusa wspomina o herbatce Konfucjusz, pierwsza zaś wiarygodna notatka o hodowli tej rośliny pochodzi z 350 r. przed Chr. W początkowym okresie hodowano herbatę na obszarze, obejmującym pół-zach. Chin, pół-zach. Indie, Burmę, Syjam i Indochiny. Zajmowali się uprawą głównie kapłani buddyjscy, którzy wzięli do spożywania herbaty środek, leżący na linii realizacji ich wierzeń religijnych.

Pierwsze dzieło o herbatce pt. „Ch'a Ching” napisał niejaki Lu Yu w 780 roku po Chrystusie. Najstarsze wiadomości o herbatce w języku japońskim mamy dopiero z r. 593, a początki hodowli w tym kraju następują w 805 roku. Pierwsze

handlowe transakcje herbatą, dokonane przez Arabów, pojawiają się w 850 r., przez Wenecjan — w 1559 r., Anglików — w 1598 r., Portugalczyków — 1600 r., Holendrów — 1610 r. (pierwszy raz przywieziono wtedy herbatę do Europy), przez Rosjan — 1618 r., w Paryżu herbatę poznano w 1648 r., a w Ameryce dopiero w 1650 r.

Abisyńska roślina potrafi uspić głód

W swoim czasie prasa donosiła o głodzie, jaki cierpieli Abisyńczycy w ostatnich miesiącach podboju włoskiego. Na spustoszonych obszarach trudno było o żywność. Ażeby jednak nabrać sił i uspić głód, Abisyńczycy konsumowali dla chwilowego podniesienia energii liście rośliny zwanej „catha edulis”. Została ona odkryta dla świata cywilizowanego przez botanika szwedzkiego, Forskala, który nadał jej wspomnianą nazwę, opierając się na tym, iż Arabowie nazywali

Przebieg od **BOLU GŁOWY**
DLA DOROSŁYCH ZE ZŁYMI
KOWALSKINA
Kłóśnie się również
PRZY PRZEZIEBIENIU
GRYPY: KATARZE

12579

Książki nawiliane na waler

Jedno z nowojorskich wydawnictw, zapowiada wypuszczenie na rynek nowego typu książki, który będzie czymś zupełnie odrębnym w dziedzinie księgarstwa. Powieść, która ukaże się w nowej szacie, wydrukowana zostanie na wstędze papieru, nawilżonej na walec. Przy czytaniu odwijają się wstęgi z jednego walca, jednocześnie zaś nawija się ona na drugi walec; na jednym zostaje więc nieprzeczytana część, na drugim — przeczytana. Oba walce znajdują się w kapslach. Czy ten dość ekscentryczny pomysł, oparty zresztą na dawnych wzorach egipskich papyrusów, przyjmie się, okaże przyszłość.

Pies wagi 70 gramów

Sensację wśród licznych miłośników psów w Londynie wywołała wiadomość, że jeden z hodowców zdołał wytworzyć nową rasę psów. Okaz tej rasy zademonstrowany w jednym z londyńskich klubów towarzyskich, ważył zaledwie 70 gramów. Tak maleńkiego pieska zapewne jeszcze nie widziano.

te roślinie „Kat” lub „Qat”. Catha edulis rośnie w całej Afryce między 15 stopniem długości pól i 30 stopniem na południe od równika, najczęściej jednak jest spotykana w Abisynii. Jest to niewielkie drzewko o liściach zielono-oliwkowych, podłużno - śpiczastych, dość twardych i o smaku cierpkim.

Catha spożywana jest podobnie, jak kawa, herbata itp. Liście można poprostu żuć, względnie zaparzać się je, zyskując napój zupełnie znośny.

RYSZARD BRAUN

57

Sobowtór Pani Wu

Powieść sensacyjna

— Gdzie siadamy? — pytała dziewczyna rozglądając się wokół.

— Tam, gdzie się da — odpowiedział chłopiec, ale mandaryn zaprotestował:

— Siadziemy tam, gdzie się nam będzie podobało. Przy murze przy najlepszym stole.

— Nie rób awantur. Nie zadzieraj z gliną — ostrzegł chłopiec.

— Co racja — to racja! — roześmiała się dziewczyna. — Są tu miejsca wolne.

Wchodząca za nimi Loda ze zdziwieniem spostrzegła, że podejrzana trójka kieruje się do stolika, przy którym siedzi już kolega Kłoskiewicz z Leszkiem.

— Idziem tańczyć? Co — zapraszał Lode Stefan.

— Dobra.

Wrzaskliwa muzyka, fałszująca niemodnego focha, przygrywała siedząc na podwyższeniu ubranym jedliną.

— Przekupiłem kelnera, aby zostawił przy naszym stoliku jedyne trzy krzesła wolne. Paweł będzie ich teraz mógł podsłuchiwać.

Loda roześmiała się wesoło.

— Jakoś idzie nam niezgorzej. Moje podejrzania nabierają realnych rysów. Franka jest kobietą, która w złości podsycanej przez zajadłą zdrowość gotowa jest się zdobyć na wszystko.

— Podziwiam jej bezcelną odwagę.

— Tak. Towarzystwo pijanych rzeźmieszeków nie jest towarzystwem gwarantującym bezpieczny powrót do domu.

— Jak ona się z tego wykrepi?

— Przecież chyba nie zaprowadzi ich sama na tę złodziejską „robotę”.

— Jest na to za sprytna.

W tej chwili tańcząc, Loda spostrzegła przechającego się ku nim Leszka.

— Co się stało?

— Dziewczyna poszła do pokoju dla pań.

— Dobrze. Idę za nią. A wy pilnujcie mężczyzn.

Leszek poszedł kilka kroków za siostrą, objaśniając ją:

— Ona nakładła mężczyznom w głowę, że „wdowa” chowa pieniądze i złoto pod kluczem w toalecie. To jest okropne. Straszne!

— Tak nasylać bandytów na dom matki i siostry!

— Uważaj na siebie, Lodo, żeby cię ta... kanalia nie poznała.

— Pst... uwaga.

Ze drzwi na których widniał napis:

„Toaleta dla pań”

wyszła kobieta w sukni w kwiatki. Nie miała już białego beretu na głowie. Rozglądała się wokół, a ujrawszy stojącą obok drzwi brzydka kobietę w okularach, ominęła ją roztargnionym spojrzeniem i zasłoniwszy twarz futrem skreśliła szybko w bok do drugiego wyjścia, które prowadziło z sali tańca w nieoświetloną część ogrodu.

Tu snuły się czule pary, przytulone do siebie w mrokach nocy.

Loda z zadowoleniem skonstatowała, że nie zwraca na siebie uwagi, sunąc bezzwrotnie w pantoflach na gumowych obcasach. Jej ciemna sukienka i niemodny kapelusz wsiąkły w tło, zasłonięte od świateł latarni wielkimi krzewami kwitnących jaśminów.

Franka szła przed nią, potem skreśliła w małe przejście między kasami biletowymi i wmiszała się w tłum wychodzących z Luna Parku osób.

Loda musiała przepychać się siłą, lub przelizgiwać się jak piskorz wśród idącego w przeciwnym kierunku tłumu, żeby móc za nią nadążyć.

Po chwili ścigana wskoczyła do taksówki, zatraskując błyskawicznie drzwi za sobą.

Loda, nie chcąc być zauważona, obiegła taksówkę z tyłu i wsiadła do następnej po przeciwnej stronie.

— Proszę jechać natychmiast za wozem, któ-

ry rusza. Jestem agentką policji i ścigam podejrzaną osobę.

Obie taksówki równocześnie ruszyły z miejsca. Na moście starały się nawet wzajemnie wyminąć.

Loda spuściwszy szybę, obserwowała czerwone światło, uczepione nisko pod numerem ściganego wozu. Wiało od rzeki chłodem. W ciemnej rozedrganej wodzie przeglądały się nadbrzeżne światła latarni i smuga księżycowej poświaty.

Auto Franki nabierało stopniowo szybkości i waliło już teraz z zakazaną szybkością pod górę w kierunku placu Zamkowego.

— Dostanie pan podwójną opłatę — krzyknęła Loda szoferowi — o ile nie straci pan ich z oczu.

— Postaram się.

Jechali teraz milcząc przez Krakowskie, Miódową, Plac Krasieńskich, Długa, Bielańską, Leszno, Plac Bankowy i Senatorską.

— Koluja — mruknął szofer.

— Chcą się przekonać, czy ich ścigamy.

— Albo zmylić ślad.

W pewnej chwili taksówka raptownie zatrzymała się, a jadąca w niej kobieta wbiegła do bramy najbliższego domu.

Loda spokojnie wysiadła również, podchodząc do szofera ściganego taksówki.

— Jestem agentką policji i chcę zrobić rewizję w pańskim wozie.

— Bardzo proszę.

— Czy ta pani zapłaciła panu za kurs?

— W jedną stronę i za czekanie przed Luna Parkiem.

— A za powrót?

— Jeszcze nie. Za chwilę ma wrócić.

— Oszukała pana. To jest dom przechodni, który łączy się z ulicą Króla Alberta i więcej pan jej już nie zobaczy. W zamian za nieopłaconą takse może pan jednak sprzedać tę oto perukę, pozostawioną przez nią na siedzeniu. Przed tym jednak ją zabiorę, aby się dowiedzieć, w jakim zakładzie fryzjerskim i przez kogo była kupowana. Numer pańskiego samochodu zanotowałam. Do widzenia.

Loda zadowolona wsunęła perukę w kieszeń skórzanej kurty, po czym wsiadłszy w swoją taksówkę odjechała spokojnie do domu.

(Ciąg dalszy nastąpi)